

GŁOS ROBOTNICZY

PISMO POLSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK III

ŁÓDŹ, WTOREK 10 CZERWCA 1947 r.

NR 157 (738)

Zaburzenia we Włoszech

De Gasperi wysłał czołgi przeciw demonstrantom w Cremonie. — Groźba wojny domowej w kraju

RZYM (PAP) — Jak donosi korespondent „Messaggero” w rozpraszaniu manifestacji politycznych w Cremonie wzięły udział oddziały wojskowe z czołgami. W starciu szereg osób odniosło rany. Wśród rannych znajduje się naczelnik miejscowej policji. Do zajść doszło w chwili, kiedy tłum zaatakował ludzi, udających się do ośrodka prawicowej partii Uomo Qualunque, ujawniającej tendencje faszystowskie.

RZYM (Obsł. wł.) — Jak donosi korespondent PAP w Rzymie, prasa lewicowa w dalszym ciągu polemizuje ze sposobem rozwiązania kryzysu rządowego przez de Gasperi'ego oraz z jego planami gospodarczymi. Profesor Marchesi na łamach „Unita” pisze, iż „chrześcijańska demokracja zdecydowanie zrzuciła maskę demokratyczną”, zaś — „Avanti” z 4 bm. stwierdza, że „manewr chrześcijańskich demokratów na arenie politycznej, mający na celu izolowanie lewicy, nie powiodł się i doprowadził jedynie do całkowitej izolacji chrześcijańskiej demokracji”.

Gasperi — pisze dziennik — kupił sobie wprawdzie poparcie prawicy, ale zapłacić za to musi utratą sympatii katolickich mas republikańskich. Plany gospodarcze nowego rządu również nie spotykają się z aprobatą prasy lewicowej. De Gasperi liczy przede wszystkim na pomoc z zagranicy. Jak oświadczył on w wywiadzie, udzielonym wczoraj korespondentowi „New York Times”, Włochy dla pokrycia swego deficytu muszą otrzymać do końca roku bież. 200 milionów dolarów. Jeden z b. zdyskredytowanych ministrów chrześcijańskiej demokracji Campilli — otrzymał specjalne zadanie prowadzenia wszystkich rozmów z zagranicą, które dotyczyłyby otrzymania pożyczek i zapomóg.

Jak podaje „Unita”, w łonie chrześcijańskiej demokracji dają się zauważyć pewne fermenty. Ostatnio opuścili szeregi tej partii i wstąpili do partii komunistycznej dwaj przywódcy syndykalisty czni chrześcijańskiej demokracji — Monca i Campailla.

W różnych częściach kraju odbywają się manifestacje protestacyjne przeciwko nowemu rządowi. Wczoraj na konferencji 41 burmistrzów najważniejszych miast włoskich we Florencji, wszyscy zebrani wypowiedzieli się przeciwko gospodarce liberalnej.

Zdaniem tego pisma, nowe kroki przedsięwzięte przez rząd spowodują rozszerzenie się wojny domowej na wszystkie miasta włoskie. Wypadki w Cremonie są tylko pierwszym sygnałem do walki w całym Włoszech.

RZYM (PAP) — W poniedziałek po południu nowy rząd włoski stanął przed zgromadzeniem konstytucyjnym. Premier de Gasperi odczytał deklarację rządową, w której zapewniał o przywiązaniu nowego rządu do republiki która — jak oświadczył — pozostanie na stałe ustrojem państwa włoskiego.

Dziś we wtorek po południu rozpoczęła się debata nad polityką rządową. Do głosu zapisało się już około 50 deputowanych.

Gen. Wiktor Grosz

ministrem pełnomocnym

WARSZAWA. (PAP.) Dyrektor departamentu prasy i informacji w Ministerstwie Spr. Zagranicznych generał Wiktor Grosz otrzymał tytuł ministra pełnomocnego.

Elektrownie we Francji stanęły

Upór Ramadiera pcha Francję do katastrofy

PARYŻ (Obsł. wł.) W dniu wczorajszym strajk kolejarzy objął całą Francję. Kursują tylko nieliczne pociągi z żywnością do Paryża. Wczorajem pracownicy 44 wielkich elektrowni i gazowni również rzucili pracę.

Strajk rozpoczął się po konferencji sekretarza Związku Zawodowego pracowników gazowni i elektrowni z arbitrem rządowym. Warunki zaproponowane przez arbitra uznano za niemożliwe do przyjęcia.

Jednocześnie donoszą, iż urzędnicy

państwowi zamierzają proklamować 24-godzinny strajk w dniu 13 czerwca.

PARYŻ (obsł. wł.) Ministerstwo transportu wydało wczoraj po południu komunikat, w którym powiedziano, iż w okolicach Cherbourga grupy kolejarzy blokują drogi i nie przepuszczają transportów samochodowych.

PARYŻ (obsł. wł.) Z Pragi donoszą, iż bawiący tam z okazji obrad Rady Narodowej Światowej Federacji Związków Zawodowych Leon Jouhaux i Frachon

postanowili powrócić do Paryża w związku z zaostrzeniem sytuacji strajkowej.

Jacques Duclos przemawiając na uroczystości urzędowej z okazji 150-letniej rocznicy śmierci Babeffa oświadczył, iż nieustępliwa polityka rządu wobec postulatów kolejarzy stanie się zgubą dla kraju. Można i trzeba było uniknąć strajku, zamiast traktować zgóry żądania kolejarzy. I to właśnie w chwili, gdy rząd bardziej niż kiedykolwiek powinien pamiętać o tym, ile cierpień, gorczy i obaw kryje się obecnie w duszach Francuzów”.

PARYŻ (obsł. wł.) Wczoraj rano minister Moch przyjął delegację związku zawodowego kolejarzy, jednakże konferencja nie dała żadnych wyników. Rząd Ramadiera w dalszym ciągu twierdzi, iż nie podejmie żadnych rokowań, o ile kolejarze nie powrócą do pracy.

PARYŻ (PAP). W ogłoszonym w niedzielę komunikacie związek kolejarzy francuskich stwierdza, że w każdej chwili gotów jest kontynuować pertraktacje w interesach kolejarzy i całego narodu.

Związek Zawodowy Kolejarzy podkreśla, że mimo strajku czynił wysiłki, by zaopatrzenie miast nie zostało przerwane. Związek podkreśla ponownie słuszność żądań strajkujących kolejarzy.

Franco organizuje „referendum”

LONDYN (PAP). Agencja Reutera donosi z Madrytu, że ustawa gen. Franco o następstwie tronu zostanie poddana referendum ludowemu, w którym weźmie udział cała ludność powyżej lat 21. Referendum ma odbyć się 6 lipca.

Od udziału w referendum wyłączone będą osoby pozbawione praw politycznych. Do tej grupy zaliczeni będą członkowie organizacji lewicowych, skazani na kary więzienne po wojnie domowej. Głosowanie nie będzie tajne. Na czele komisji wyborczych stać będą komitety, złożone z członków organizacji zawodowych, jak np. związki zawodowe, organizacje prawników, lekarzy itd.

Truman w Kanadzie

NOWY JORK (obsł. wł.) Prez. Truman udał się wczoraj na trzydniową wizytę do Kanady. Truman wygłosi w środę 11 czerwca przemówienie na uroczystym posiedzeniu parlamentu kanadyjskiego.

Nowy opiekun Niemiec

Lord Pakenham bada kwestię wyżywienia germanów

LONDYN (PAP) — Agencja Reutera donosi, że brytyjski minister dla spraw okupacji w Niemczech — lord Pakenham przybył w towarzystwie dowódcy sił zbrojnych w Niemczech — Marszałka Douglasa do Berlina, gdzie odbył rozmowy z dowódcą

amerykańskich wojsk okupacyjnych, generałem Clay'em.

Z Berlina lord Pakenham udał się do Hamburga, gdzie odbędzie konferencje w sprawach apro wizacji zachodnich stref niemieckich.

Podpisanie układu handlowego między Polską a Wielką Brytanią

LONDYN (PAP) — Dnia 9 czerwca podpisany został w Londynie brytyjsko-polski układ handlowy. Układ przewiduje — jak już podaliśmy — obroty mię

z obu krajami w wysokości 60 milionów funtów szterlingów w ciągu trzech lat.

Noc św. Bartłomieja w Grecji

Tsaldaris przygotowuje rzezie i aresztowania demokratów greckich

MOSKWA (PAP). Jak donosi z Aten agencja Tass, prasa grecka żywo komentuje spotkanie, jakie odbyło się między ministrem spraw zagranicznych Grecji Tsaldarisem i ambasadorem amerykańskim Mac Wigem. Po tym spotkaniu odbyło się posiedzenie rady ministrów. Minister Tsaldaris oświadczył dziennikarzom, że postanowiono „oczyścić” Ateny, Pireus i inne miasta od zwolenników i uczestników ruchu partyzanckiego, nie chciał jednak ujawnić, jakich środków zamierza rząd w tym celu użyć i zaznaczył, że opinia dowódce się o nich dopiero wtedy, gdy zostaną wprowadzone w życie. Prasa twierdzi, że plan ten opracowany przez ministra spraw wewnętrznych Papan-

dreu przewiduje aresztowania na szeroką skalę, deportacje oraz utworzenie tzw. „ochotniczych oddziałów samoobrony stolicy”. Oddziały te mają się składać z członków uzbrojonych orga-

nizacji monarchistycznych. Dziennik „Rizospastis” opublikował fotografię dokumentu, z którego wynika, że zaciąg do tych oddziałów jest już w toku.

Anglicy przeciw andersowcom

LONDYN (PAP) — Na kongresie związków zawodowych techników w Brighton doszło do burzliwego incydentu, gdy niektórzy mówcy przy omawianiu sprawy zatrudniania obcych sił roboczych ostro zaprotestowali przeciwko obecności b. żołnierzy Andersa w Anglii. Oskarżali oni ich o faszyzm i zarzucali

rządowi brytyjskiemu, że zatrudnia tych Polaków w fabrykach angielskich. Deputowany partii pracy Mikardo oświadczył, że jest rzeczą śmieszną sprawa dzać obce siły robocze do Wielkiej Brytanii, podczas gdy angielskie siły robocze są zatrudniane przy obieraniu kar toli w obozach kanału Suezkiego

Konszachty dolara z faszyzmem

Henry Wallace o zakulisowej grze Wall-street na arenie międzynarodowej

NOWY JORK (PAP). B. wiceprezydent Stanów Zjednoczonych Henry Wallace, wygłosił w mieście Raleigh w Południowej Karolinie przemówienie, w którym oświadczył, że pewne wpływy kota w Stanach Zjednoczonych wstąpiły na drogę współpracy z kółkami reakcyjnymi prowincjonalnych krajach na świecie. Stany Zjednoczone przyczyniły się do zerwania współpracy pomiędzy głównymi partiami politycznymi we Włoszech i okazały poparcie naładowanej demokratycznym czynnikom w tych krajach.

Następnie Wallace podkreśla, że komisja złożona z wybitnych obywateli amerykańskich poddała się „historycznym nastrojom” i zaleca przyjęcie ustawy przewidującej wprowadzenie powszechnej służby wojskowej w Stanach Zjednoczonych, co ma kosztować około 2 miliardów dolarów rocznie. Poza tym Stany Zjednoczone mają w czasie pokoju wysłać misje wojskowe do różnych krajów i „dopomagać w oświeceniu sił zbrojnych tych krajów dla obrony bezpieczeństwa”. Senator Vandenberg zapowiedział, że Stany Zjednoczone

Dobre urodzaje na Białorusi

MOSKWA (PAP). Prasa radziecka donosi, że na Białorusi spadły ulewne deszcze, po czym ustąpiła śniegociepota, słoneczna pogoda, co znowiada w roku bieżącym dobry urodzaj.

Strażnicy bomby atomowej

LONDYN (obsł. wł.). Z Waszyngtonu donoszą, iż zostało tam otwarte Biuro Werbunkowe, które ma się zająć rekrutacją ochotników do „straży bomby atomowej”. Straż ta ma strzec terenów, na których odbywa się produkcja bomb atomowych. Ochotników uprzedzono, iż będą przebywali w trudnych warunkach wysokogórskich (?)

Oblawa w Jerozolimie

JEROZOLIMA (PAP). Na przedmieściach Jerozolimy przeprowadzona została w poniedziałek przez wojska brytyjskie wielka oblawa, podczas której znaleziono 10 składów materiałów wybuchowych.

Deklaracja Praw Człowieka

opracowana zostanie przez specjalną komisję ONZ

NOWY JORK (PAP). Komitet przygotowawczy komisji ONZ dla obrony praw człowieka, której przewodniczącą jest p. Eleanor Roosevelt, ma rozpatrywać 11 projektów nadesłanych z różnych krajów łącznie z „Deklaracją Praw Człowieka” opracowaną przed śmiercią słynnego pisarza brytyjskiego H.G. Wellsa. Ostateczny projekt „Praw Człowieka”

czono mają zawrzeć oddzielny pokój z Niemcami i Austrią. Prezydent Truman zatępił od kongresu pełnomocnictw dla przeprowadzenia programu zbrojeń wszystkich republik amerykańskich. „Doktryna prezydenta Trumana — oświadczył Wallace — stawia wszyst-

kie zasoby Stanów Zjednoczonych do dyspozycji tych czynników, które ustosunkowują się nieprzychylnie do Związku Radzieckiego. Jest to przykład najbardziej nieprodukcyjnego wydatkowania bogactw naturalnych Stanów Zjednoczonych”.

Groźna powódź w USA

Sto tysięcy osób bez dachu nad głową

NOWY JORK (PAP) — Około 100 tysięcy osób znalazło się bez dachu nad głową w następstwie powodzi w stanach Iowa, Illinois i Missouri. Najbardziej ucierpiało miasto Ottawa w stanie Iowa. Wody Missisipi zalały również rozle-

głe tereny w stanach Illinois i Missouri. Na miejsce powodzi udały się oddziały Czerwonego Krzyża z pomocą powołanym względnie celem ewakuowania miejscowości zagrożonych przez dalszy przybór rzeki.

Sprawa ograniczenia zbrojeń

na komisji gospodarczej ONZ

NOWY JORK (PAP). Ostatnie posiedzenie komisji dla spraw gospodarczych i zagadnienia pracy poświęcone było dyskusji nad lepszym wyzyskaniem źródeł pracy. Przedstawiciel Związku Radzieckiego Morozow oświad-

czył, że narody zjednoczone powinny zatwierdzać tylko takie pożyczki i kredyty, które potrzebne są dla rozwoju gospodarczego i odbudowy krajów zgodnie z interesami narodów. ONZ nie powinna zgadzać się na u-

Protest górników w USA

przeciw ustawom antyrobotniczym
NOWY JORK (obsł. wł.). Korespondent agencji „United Press” donosi, iż w stanie Pensylwania przystąpiło do strajku 10 tysięcy górników na znak protestu przeciwko uchwalonym przez Izbę Reprezentantów i Senat ustawom antyrobotniczym.

W Pittsburgu przerwano pracę w 14 kopalniach przy czym znaczna część robotników przemysłu stalowego na znak solidarności z górnikami również porzuca prace.

Amerykanki opuszczają Mukden

NOWY JORK (obsł. wł.). Korespondent agencji „Associated Press” donosi, iż w związku ze stale postępującą ofensywą wojsk komunistycznych wszyscy Amerykanie przygotowują się do opuszczenia Mukdena.

Naruszenie granicy albańskiej

Belgrad (PAP) — Albańskie ministerstwo obrony narodowej opublikowało komunikat, w którym stwierdza, że w ciągu miesiąca miały samoloty greckie 18 razy przelatywały nad terytorium albańskim. Komunikat podkreśla, że przelot

samolotów obcych zostaje zakazany na odcinkach Styrowirg — Sezanne i Podgradec — Bilikt. W razie ponownego naruszenia granicy albańskiej przez samoloty obce, albańska artyleria przeciwlotnicza będzie otwierała ogień.

Lynch szaleje w Ameryce

Nowy Jork (PAP) — Dziennik murzyński „Courier” donosi, że w miejscowości Lagrange, w stanie Georgia, miał

miejsce nowy wypadek zlynchowania Murzyna. Murzyn Dawidson pokłócił się z Amerykaninem, właścicielem młyna nazwiskiem Sands. Sands zaczął bić Murzyna a wtedy Dawidson zastrzelił Sandsa i zbiegł. Tłum białych, który nie mógł odnaleźć Dawidsona, schwycił innego Murzyna, Gilberta oraz całą jego rodzinę i zaprowadził ich do więzienia, oskarżając o to, że pomagali Dawidsonowi w ucieczce. Następnie Gilbert został zlynchowany.

Schwytano również ojca i brata Dawidsona. Nie ma o nich żadnych wiadomości, nie wiadomo, czy nie zostali oni również zabici.

dzielanie pożyczek dla celów wojskowych i ograniczających niepodległość i suwerenność krajów dla korzyści politycznych pożyczkodawcy. Budżety inflacyjne i wysokie podatki powstają na skutek olbrzymich wydatków na zbrojenia i stanowią przeszkodę dla rozwoju gospodarczego krajów. Morozow zwrócił uwagę, na inicjatywę Związku Radzieckiego w sprawie przyjętej przez generalne zgromadzenie ONZ rezolucji, dotyczącej ograniczenia zbrojeń. Skrytykował on dokumenty przed stawione przez delegata amerykańskiego i międzynarodową izbę handlową, oświadczając, że celem ich jest uzależnienie krajów o niskim rozwoju gospodarczym od krajów o wysokim rozwoju gospodarczym. Popierający to stanowisko chcieli by dyktować innym krajom co i jak mają produkować i w ten sposób podważać suwerenność i niepodległość tych krajów.

KUPON Nr 44

AKCJI PREMIOWEJ

„Głos Robotniczy”
swoim Czytelnikom

Wyciąć i zachować!

Jarostaw Hasek

376

Przygody dobrego wojaka Szwejka

podczas wojny światowej

(Przeład Fawla Hulki-Lashowskiego)

— Daj, tero pozna, co to kochanie! — wywodził Szwejk głosem uroczyście i wielkim, i lejąc nalewał wina do mienazki. A ranny żołnierz Polak, którego wino wlało w nogi w postaci drewnoty, tak że przestały go boleć, wsparł się na łokciu i po występie Szwejka, sam też zaczął śpiewać:

Będzie wojna z Moskalami,
Nasz pan frajter pójdzie z nami,
Daleko, daleko w Rosyja.
Od samej Warszawy do Petersburga,
Nasi Moskale pędzą i biją.

Artyleria pójdzie z nami,
Będzie strzelać kartaczami,
Daleko, daleko w Rosyja.
Od samej Warszawy do Petersburga,
Nasi Moskale pędzą i biją.

Krzyż Czerwony pójdzie z nami,
Będzie zbierał krew za nami,
Daleko, daleko...

— E, bratku, sanitariusze nie bardzo się kwapią zbierać krew! — przerwał mu Szwejk. — Sam wiesz przecie, że cię tu nie szukali...

Szraelanina karabinowa ustała, obie strony odpoczywały. Tylko baterie dział odstrzeliwały się sobie marnując amunicję, na którą obywatele musieli płacić krwawe podatki. Ustała się sytuacja, o

jakiej sztab generalny przesyłał do gazet komunikaty tej treści:

— Bez zmian. Wojska nasze zajęły z góry upatrzone pozycje. Na poszczególnych odcinkach frontu trwają wspaniałe pojedynki artyleryjskie. Nasza ofensywa została przerwana na czas dłuższy fatalną pogodą i mgłami, które przeszkadzają operacjom.

Dwa dni i dwie noce obozował Szwejk ze swoim rannym towarzyszem wśród ruin kolejowego dworca, rozgłoszający się w leju od granatu niby w salonie. Drugi mniejszy lej służył jemu i jego towarzyszowi jako latryna. Trzeciego dnia z rana nieprzyjaciel znowu zaczął ostrzeliwać dworzec, ale raptem artyleria przycichła. Front rosyjski da lej na północy został przerwany przez wojska niemieckie i na całej linii wojska rosyjskie musiały się cofnąć dla wyrównania frontu.

Gdy już wiedzano, że nieprzyjaciel uciekał ścigany przez nowe i wypoczęte siły, kilku oficerów wyjechało dla obejrzenia pobojuwiska, po którym włożyli się sanitariusze, zbierający rannych i poległych.

Objężdżając dworzec pozatądali z koni i zagłądali do lejów od granatów. Nagle pułkownik Schröder przystanął dając znaki, aby nanowem zamilkli. Z

głębi ziemi wydzierał się ku nim krzepki i smutny głos śpiewaka:

Kiedy w mym sercu smutek gości,
To sobie szukam samotności,
Gdzie cieszyć można się we dwoje,
Gdzie wszystko szczęściem błogim dyszy,

A nikt nie widzi i nie słyszy.
Ile zrobiłam głupstw dla niego!
A on, ach, zdradzał mnie tajemnie,
Bo już bogatszą miał ode mnie.

I o niech tylko myślał właśnie,
A niechże w zdrając piorun trzaśnie!
Ja szczęścia, bogactw wszystkim życzę,

Nie pragnę dla się tak ni pól,
Bogactwo swoje łzami liczę
Mimogó wszystko, został ból.

— Wariat jaki, czy kto tu jest u diabła? — zapytał Schröder wyjmując rewolwer.

Ale w tej chwili jakby spod ziemi wyrósł żołnierz, ostrym krokiem podszedł do grupy oficerów, zatrzymał się na trzy kroki przed nimi, jakby uciął, i meldował się:

— Postusznie melduję, panie oberst, że według rozkazu obsadziłem i trzymam ten dworzec kolejowy.

— Wy trzymacie? Jak to trzymacie dworzec? Przecież dworzec nie jest obsadzony — pytał pułkownik zmieszany.

W odpowiedzi na to, żołnierz wypiął pierś i raportował:

— Postusznie melduję, że dworzec obsadziłem w poniedziałek w nocy, głodny i spragniony, i że na stanowisku wytrzymałem do dzisiaj, ponieważ postusznie melduję, żaden żołnierz bez rozkazu stanowiska nie może opuścić, a ja rozkazu opuszczenia stanowiska od pana pułkownika nie otrzymałem. Postusznie melduję, że mam jednego ran-

nego i fajkę z przestrzelonym cybuchem.

— Wy z mojego pułku? — dziwił się pułkownik, — Która kompania?

— Postusznie melduję, że jestem Szwejk, ordynans jedenastej kompanii — odpowiedział żołnierz z naciskiem, a rozejrzawszy się tęsknym okiem dokoła i odkrywając wśród oficerów Lukaszka, dodał: — Oto jest mój dowódca, pan oberlejtant Lukasz.

— Panie nadporučniku — rzekł pułkownik Schröder uroczyście, kładąc Szwejkowi rękę na ramieniu — tego piechura należy przedstawić do nagrody wielkim srebrnym medalem za męstwo w obliczu nieprzyjaciela i za wzorowe wypełnianie rozkazów. To wyjątkowo dzielny żołnierz, a takich właśnie armia nasza potrzebuje. Jego czyn należy wymienić w rozkazie i odczytać szeregowcom. Servus!

Wyjął z kieszeni dwadzieścia koron i podał Szwejkowi rękę.

Szwejk przekazał rannego żołnierza sanitariuszom, nakładł sobie do plecaka puszek z konserwami, wlał do mienazki resztę wina i maszerował ku lasowi do swojej kompanii, gdzie dowiedział się, że telegrafista Chodounsky został ranny w głowę, a jednoroczniak Marek jeszcze w poniedziałek udat się na Hillsplatz z przestrzeloną ręką.

— Więc obaj moi wierni towarzysze siedzą sobie jak u Pana Boga za piecem — westchnął Szwejk — a ja nie mogę ośladzać ich samotności. Balunie, jesteście jak ostatni Mohikanie. Masz tu, drabie, konserwy, będziesz mi za nie czyścił te medale, które mi obiecano... Jeszcze dzisiaj napiszę do pani Milerowej, żeby mi posłała więć pudełek pudradu.

PAŃSTWOWY TEATR WOJSKA POLSKIEGO
Dziś głośna tragikomedia hiszpańska F. de Rojas „CELESTYNA” w reżyserii Leona Schillera, dekoracjach Wł. Daszewskiego, w oprawie muzycznej T. Kiesewettera.

Dziś początek o godz. 18 min. 15. Przedstawienie całkowicie sprzedane. **Passe-partout nieważne.**

TEATR POWSZECHNY TUR
Dziś o godz. 19 min. 15 arcydzieło polskiej komedii Al. Fredry „SLUBY PANIENSKIE”, w reżyserii St. Dączyńskiego, dekoracjach J. Kosińskiego.

TEATR KAMERALNY DOMU ŻOŁNIERZA
ul. Daszyńskiego 34
Dziś próba generalna.

Jutro w środę, 11-go czerwca premiéra G. B. Shaw'a „ŻOŁNIERZ I BOHATER”. Udział biorą: Hanna Bielicka, Adolf Chronicki, Kazimierz Dejunowicz, Wanda Łuczycka, Adam Mikołajewski, Danuta Szaflarska, Ludwik Tatarski i Feliks Żukowski. Reżyseria Józefa Wyszmierskiego, dekoracje Konstantego Maciejewicza.

TEATR KOMEDII MUZYCZNEJ „LUTNIA”
Piotrkowska 249

Dziś o godz. 19-iej doskonała operetka E. Kalmana w 3-ech aktach „Księżniczka Czardaś”. W roli tytułowej wystąpi znakomita śpiewaczka, hoższcza operetki, ogólnie zwany „Słowik Szwedki” Elna Cistedi. Partnerem Elny Cistedi jest doskonały tenor, ulubieniec m. Łodzi Michał Ślaski. W pozostałych rolach wystąpią: E. Piasecka, K. Koszala, K. Chorzewski, M. Zwoliński, oraz doborowa orkiestra pod dyrekcją W. Wiehlera. Oprawa sceniczna E. Grajewski.

Bilety wcześniej do nabycia w księgarni przy ul. Piotrkowskiej 102 a a od godz. 17-iej min 30 w kasie teatru.

DZIERŻYCY TEATR KURIELEK RTPD
ul. Nawrot 27.

„Dziwny Doktor” wg powieści Leftinga, codziennie widowiska zamknięte dla szkół. W niedziele i święta o godz. 12.

WIELKI KONCERT SYMFONICZNY

Solistą najbliższego koncertu symfonicznego (13.6) będzie wybitny pianista Jan Berdychowski, który odegra z tow. orkiestry drugi koncert fortepianowy c-moll Rachmaninowa. Orkiestra wykona poraz pierwszy I-szą Symfonię Chaczaturiana oraz fragmenty z op. „Złoty Kogucik” Rimski-Korsakowa. Dyryguje Kazimierz Wilkomirski. Bilety do nabycia w kasie kina „Bałtyk”.

Go usłyszymy przez radio

6.00 Sygnał czasu i codzienny program poranny do godz. 9.40, 9.40-14.00 Przerwa. 14.00 (z Łodzi) Muzyka rozrywkowa (płyty), 14.30 (z Łodzi) „Nowe książki”, 14.40 (z Łodzi) Kronika i komunikaty, 14.45 (z Łodzi) Koncert reklamowy, 15.00 „Stary wschód” — program dla dzieci, 15.20 Pieśni w wykonaniu tenora E. Wejsisa, 15.40 St. Moniuszka: Kwartet smyczkowy Nr 2, 16.00 Dziennik, 16.12 Pogadanka sportowa, 16.22 Muzyka rozrywkowa, 16.55 Audycja dla młodzieży — „Dom na skarpie”, 17.10 Pogadanka gospodarza, 17.20 Utwory fortepianowe, 17.45 Poradnik językowy, 18.00 Muzyka taneczna, 18.30 „Nauka przy głośnie”, 18.55 Audycja ludowa słowno-muzyczna pt. „Wielka rzeka”, 19.15 (z Łodzi) „Wycieczka do Łowicza”, 19.25 (z Łodzi) Felieton sportowy, 19.30 (z Łodzi) Arie operowe, 19.55 (z Łodzi) Komunikaty, 19.57 Sygnał czasu, 20.02 Dziennik, 20.20 Aktualia, 20.30 Wielki koncert na rzecz Związku Muzyków — Transmisja z sali „Roma”, 21.25 Z życia kulturalnego, 21.30 Piosenki w wykonaniu szwedzkiej śpiewaczki Lilli Morvi, 21.45 Rezerwa, 22.00 Kwadrans prozy, 22.15 Audycja rozrywkowa, 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika radiowego, 23.15 Program na dzień następny, 23.25 (z Łodzi) Koncert życzeń, 23.57 (z Łodzi) Program lokalny na jutro.

OGŁOSZENIE

Zarząd Miejski w Łodzi ogłasza przetarg nieograniczony na:

- anulowanie tekstów niemieckich na kliszach metalowych mod. III r. do maszyn elektrycznych i ręcznych „Adrema” w ilości około 200.000 sztuk.
- nasytanie specjalnego rodzaju tuszem około 100 taśm o szerokości 135 mm, 110 mm, i 90 mm, używanych do maszyny — drukarek „Adrema”, znajdujących się w Centralnej Kartotece Ludności przy Wydziale Ewidencji Ludności, Plac Wolności 14.

Blizszych informacji oraz kosztorys ślepy otrzymać można w Wydziale Gospodarczym ul. Legionów 10, III piętro, pokój 14, w godzinach od 9-iej do 13-iej.

Oferty pisemne, odpowiadające treści kosztorysu ślepego w zalakowanej kopertach z napisem: a) „Oferta na anulowanie tekstów niemieckich na kliszach”; b) „Oferta na nasytanie taśm” należy składać do dnia 17-go czerwca do godz. 9-iej rano pod wyżej wskazanym adresem, gdzie również w tym samym dniu nastąpi otwarcie ofert o godzinie 10-iej.

Wadium przetargowe zgodnie z przepisami w wysokości 5 proc. od sumy oferowanej należy wpłacić do Głównej Kasy Miejskiej, ul. Roosevelta Nr. 15, a kwit dołączyć do oferty.

Zarząd Miejski zastrzega sobie prawo wyboru dostawcy bez względu na cenę, a także prawo uznania, że przetarg nie dał wyniku, Łódź, dnia 7 czerwca 1947 roku.

ZARZĄD MIEJSKI W ŁODZI

Od dnia 9 do 20 czerwca przyjmujemy zapisy do

SZKOŁY PRZEMYSŁOWEJ PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO »BORUTA« W ZGIERZU

Szkola posiada wydział chemiczny i mechaniczny. Kandydatów obowiązuje ukończenie 7 klas szkoły powszechnej, oraz wiek 15 — 18 lat.

WYMAGANE DOKUMENTY:

- 1) Metryka urodzenia.
  - 2) Świadczenie ukończenia 7 klas szkoły powszechnej.
- Zapisy przyjmuje kancelaria szkoły w „Borucie” — Zgierz, ul. Śmiechowskiego 80, od godz. 8-iej do 16-iej.

DYREKCJA SZKOŁY

OGŁOSZENIE

Okręgowy Oddział Spożywczy „Społem” w Łodzi zawiadamia, iż przywath kupcy, prócz inwalidów pobierających wyroby tytoniowe w hurtowniach „Społem”, będą nabywać odąd zapalki w niżej podanych podhurtowych punktach sprzedaży. Powszechnej Spółdzielni Spożyców w Łodzi:

1. Sklep Nr 37, Perła 5
2. " " 19, Wólczańska 139
3. " " 41, Zgierska 85
4. " " 88, Plac Zwycięstwa
5. " " 28, Nowotki 6
6. " " 56, Piotrkowska 56
7. " " 74, Kresowa 31
8. " " 1, Piotrkowska 29
9. " " 25, Limanowskiego 11
10. " " 33, Ogrodowa 74
11. " " 137, Łagiewnicka 27
12. " " 123, Piotrkowska 153
13. " " 2, Rzgowska 59
14. " " 44, Napiórkowskiego 65
15. " " 100, Gdańska 27
16. " " 201, Zgierz, ul. Długa 6

ZAWIADOMIENIE O PRZETARGU

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Łodzi, Wydział Drogowy ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie robót odbudowy 3-ech domów mieszkalnych w Oleszowie o ogólnej kubaturze 4,100 m³.

Otwarcie ofert odbędzie się w Wydziale Drogowym dnia 23 czerwca 1947 r. o godzinie 10 rano.

Wadium w wysokości 1 proc. należy wpłacić przed przetargiem w kasie Dyrekcyjnej.

Kwit o wpłaceniu wadium należy załączyć do oferty. Ślepy kosztorys, warunki składania ofert i wszelkie informacje można otrzymać w Wydziale Drogowym Dyrekcji, pokój 350.

Termin wykonania odbudowy 3-ech domów 60 dni roboczych. Dyrekcja zastrzega sobie prawo wyboru oferenta lub unieważnienia przetargu bez podania powodu.

WYDZIAŁ DROGOWY

OGŁOSZENIA DROBNE

Lekarze

LECZNICA-PRZYCHODNIA, Piotrkowska 3, po rady ambulatoryjne i domowe lekarzy specjalistów. Analizy, Przyjęcia 10-19, tel. 216-48.

GABINET DENTYSTYCZNY Maksymiliana PREGIERA ze Lwowa. Specjalność: Nowoczesna protezyka zębów, Gdańska 26a (róg Zawadzkiej). Tel. 169-00.

Dr S. ZURAKOWSKI specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych powrócił. Piotrkowska 33, godz. 12-1 i 3-5.30.

Dr. LENCZEWSKI choroby kobiece i akuszeria Sienkiewicza 51 III p. godz. 3-7 tel. 181-47.

Dr. RATAJ-ZURAKOWSKA, specjalistka chorób skórnych i wenerycznych u kobiet, kosmetyka lekarska. Piotrkowska 33 godz. 12-1 i 3-5.30.

Dr. MARIA WILKOWA choroby oczu, przyjmuje od 3-4-iej — Świętokrzyska Nr. 6 tel. 179-80.

Dr. med. KUDREWICZ ZYGMUNT, specjalista chorób wenerycznych i skórnych, Piotrkowska Nr. 106. — Przyjmuje od 7-10 i od 3-7.

Kupno - sprzedaż

AKUMULATORY, naprawa, ładowanie, Kuźnicki, Łódź, Sienkiewicza 25, tel. 159-44

KUPNO — sprzedaż mebli używanych, Łódź, Sienkiewicza 3/5, Ancerowicz.

KUPNO i sprzedaż używanych mebli, Ancerowicz Edward, Łódź, Sienkiewicza 3/5.

Różne

PRACOWNIA FUTER, Sabat Marian, Piotrkowska 92 m. 67, tel. 216-54

TEJMACZE przysięgli angielskiego, rosyjskiego, francuskiego, hiszpańskiego, niemieckiego i innych języków: Narutowicza 74, tel. 276-18

Zostawianie pracy

TKACZE, tkaczki oraz przadki na bawełnę poszukiwani. Zgłoszenia do biura personalnego PZPB Nr 9, w Łodzi, ul. Łukowa 23 (róg Kopernika).

POSZUKUJEMY Głównego księgowego (Kier. Wydz. Buch. i Fin.), starszych księgowych, księgowych, rachmistrzów. Zgłoszenia: Centrala Krajowych Surowców Włókienniczych, ul. Kilińskiego 26.

PRZEDSIĘBIORSTWO Państwowe „Film Polski”, Dział Produkcji Filmów, Łódź, ul. Narutowicza 69 przyjmie natychmiast trzech samodzielnych buchalterów na dobrych warunkach. Zgłoszenia z życiorysem składać w Biuro Personalnym, Łódź, ul. Narutowicza 69.

PRZYJMIEMY tokarzy ze znajomością rysunków technicznych. Zgłaszać się P.P. Film Polski, Dział Fabrykacji, Biuro Personalne, Plac Wolności 2.

Zagubione dokumenty

SKRADZIONO na st. kol. Kuluszki kartę rejestracyjną Nr 511, wydaną przez Urząd Skarbowy Brzeziny, potwierdzenie zgłoszenia — przez Starostwo Brzezińskie, wyciąg z rejestru handlowego oraz pieczęć okrągłą, wszystko na Gminną Spółdzielnię „Samopomoc Chłopska” w Jeżowie.

ZGUBIONO kartę repatriacyjną na nazwisko Postolska Inka, Południowa 18. m. 1.

ZGUBIONO kartę repatriacyjną na nazwisko Postolska Chaja, Południowa 18. m. 1.

ZAGUBIONO palecówkę oraz metrykę urodzenia na nazwisko Czapiewski Jan, zam. ul. Smugowa 46 m. 2

ZGUBIONO zaświadczenie o zwolnieniu z podatku wyd. przez Urząd Skarbowy na nazwisko Cymerman Abram, Południowa 20, m. 12.

Poszukiwanie rodzin

KTO WIE cośkolwiek o Kazimierzu Kulwasie, który przebywał w 1944 r. w obozie Gross Rosen, proszony jest o podanie wiadomości pod adresem: Kulwas Maria, Przedzalniana 13, m. 17.

Nowy numer „Kuznicy”

Najbliższy, 24-ty numer „Kuznicy” przynosi następujące pozycje:
artykuł polemiczny Stefana Jedrychowskiego pt. „Walka o wolność nauki” (polemika z J. Chałasińskim),
artykuł Józefa Chałasińskiego „O społeczny sens reformy uniwersytetów”,
felieton literacki Stefana Żółkiewskiego pt. „Kultura atlantycka”,
fragment ody „Wolność” Aleksandra Puszkina w przekładzie Seweryna Pollaka,
dalszy ciąg fragmentu pt. „Samson” nowego tomu prozy Kazimierza Brandysa,
pierwsza część artykułu Stefana Żółkiewskiego pt. „Nad książką antynaturalisty”,
ciąg dalszy artykułu Adama Bromberga pt. „Plany i realizacje”,
recenzja Juliusza Żuławskiego z granej obecnie w Teatrze W.P. sztuki Ferdynanda de Rojasa pt. „Celestyna”,
recenzja Ewy Korzeniawskiej p.t. „Symbolika, utopia czy nieporadność, z granej ostatnio w Teatrze Kameralnym sztuki Pristleya „Miasto w dolinie”,
przeгляд prasy Alfreda Krygiera (omówienie pierwszego numeru kwartalnika „Dzieje Najnowsze”),
felieton polityczny p.t. „Pankracy i Henryk”,
korespondencje i noty.

PRZETARG NIEOGRANICZONY

Komenda MO m. Łodzi ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie robót pomparskich w 11-ym i 15-ym Komis. MO, jak również przyłączenie przewodów wodnych w 10-ym Komis. do f-my Gentleman. Blizszych szczegółów udzieli Ref. Kwat-Budowl. Komendy MO.

Oferty należy składać do Komendy MO m. Łodzi przy ul. St. Jaracza 21 (Referat Kwaterunkowo-Budowlany) do dnia 14 bm. do godziny 12-iej z napisem: Oferta na roboty pomparskie i przyłączenie.

Otwarcie ofert nastąpi dnia 14.7.47 roku o godz. 12-iej.

Komenda zastrzega sobie prawo wyboru oferenta, jak również unieważnienia przetargu bez podania przyczyn.

OGŁOSZENIE

Zarząd Miejski w Łodzi ogłasza przetarg nieograniczony na stałą konserwację maszyn elektrycznych i ręcznych „Adrema” znajdujących się w Centralnej Kartotece Ludności Wydziału Ewidencji Ludności, Plac Wolności Nr 14.

Blizszych informacji oraz kosztorys ślepy otrzymać można w Wydziale Gospodarczym ul. Legionów 14, III piętro, pokój 14 w godzinach urzędowych od 9-iej do 13-iej.

Oferty pisemne, odpowiadające treści kosztorysu ślepego w zalakowanej kopercie z napisem „Oferta na konserwację maszyn „Adrema” należy składać do dnia 12 czerwca 1947 roku do godziny 9-iej rano pod wyżej wskazanym adresem, gdzie również w tym samym dniu nastąpi otwarcie ofert o godzinie 10-iej.

Wadium przetargowe zgodnie z przepisami w wysokości 5 proc. od sumy oferowanej — rocznej należy wpłacić do Głównej Kasy Miejskiej ul. Roosevelta Nr 15, a kwit dołączyć do oferty.

Zarząd Miejski zastrzega sobie prawo wyboru dostawcy bez względu na cenę, a także prawo uznania, że przetarg nie dał wyniku, Łódź, dnia 7 czerwca 1947 roku.

ZARZĄD MIEJSKI W ŁODZI

BUCHALTERA POMOCNIKA BUCHALTERA I SIŁY BIUROWEJ

poszukuje poważna państwowa instytu. eja. Oferty do administracji „Głosu Robotniczego” do 15 bm.

OGŁASZAJCIE SIĘ W „GŁOSIE ROBOTNICZYM” najpopularniejszym dzienniku w województwie

Uśmiechnij się

— Kiedy twój mały braciśzek urodził się miałś już dwa lata.
— A ty, mamusiu, ile miałś lat, kiedy urodził się dziadzio?

Z życia partii

ODPRAWA SEKRETARZY KÓŁ PARTIJNYCH
Dziś 10 czerwca o godzinie 16-ej odbędzie się odprawa wszystkich sekretarzy kół partyjnych dzielnicy Śródmiejska Lewa w lokalu przy ul. Południowej 11 oraz sekretarzy kół dzielnicy Górna w ich lokalu. Ze względu na ważność zebrania komitety proszą o punktualne przybycie.

ZEBRANIE DZIESIĘTNIKÓW

Dziś o godzinie 17-ej zebranie wszystkich dziesiętników kół dzielnicy Bałuty. Obecność obowiązkowa.

ZEBRANIE TRÓJEK OBWODOWYCH

Dziś o godzinie 19-ej odbędzie się zebranie trójek obwodowych dzielnicy Górna.

WSPÓLNE ZEBRANIE KÓŁ PPR i PPS

Dziś o godzinie 13-ej odbędzie się zebranie kół PPR i PPS firmy Horak Oddz. I zmiana II.

ZEBRANIA KÓŁ PPR

Dziś 10 czerwca odbędą się zebrania następujących kół:

SRÓDMIEŚCIE:

- O godzinie 14-ej zebranie kół: Wydział Odhodowy, Wydz. Planacji Okr. 2,
- O godzinie 15-ej zebranie kół: f-my Kublik
- O godzinie 16-ej zebranie kół: f. „Sylwia”, CZMPW, dyr. Lasów Państwowych.
- O godzinie 17-ej zebranie kół: Dyr. Wiótkien Łykowych.
- O godzinie 18-ej zebranie kół: Zarząd Miejski, Spółdzielnia Pracowników Miejskich.

SRÓDMIEJSKA PRAWA:

- O godzinie 12-ej zebranie kół: Fabryki Nr 4,
- O godzinie 14-ej zebranie kół: Fabryki Ajzert-Schweikert II zmiana.
- O godzinie 15-ej zebranie kół: Centr. Zbytu Przem. Papierniczego, f-my Kochzin, Urzędu Zatrudnienia.
- O godzinie 15,30 Mechaniczna Fabryka Pończoch.
- O godzinie 16-ej zebranie kół: f-ka Ajzert-Schweikert zmiana dzienna, f-ma Plichal, f-ma Fial, Państw. Fabryka Nr 3 oddz. 3.
- O godzinie 18-ej kół: terenowego Nr 2.

SRÓDMIEJSKA LEWA:

- O godzinie 8-ej zebranie II Kom. MO.
- O godzinie 12-ej zebranie kół: Margullis i Wolman.
- O godzinie 15,30 zebranie kół: Kół 2 f-my „Keks”, f-my Szrejer.
- O godzinie 16-ej zebranie kół: Centr. Filmu Polskiego, Tramwaje Miejskie kół 4, 5, 9, f-ma Finster kół 1 i 2.
- O godzinie 17-ej zebranie kół: PCH.

GÓRNA:

- O godzinie 13-ej zebranie kół: f-my Eisenbraun,
- O godzinie 13,30 zebranie kół: f-my Buhle, „Leonard” I-sza zmiana.
- O godz. 14-ej zebranie kół: firmy „Cewka”, Geyer przedziału i tkalnia I-sza zm.
- O godzinie 17-ej zebranie kół: „Młyn Korona”.

GÓRNA PRAWA:

- O godzinie 13,30 zebranie kół: PZPB Nr 65, ZPW Nr 1,
- O godzinie 14-ej zebranie kół: Fabryki Taslem i Sznurowadel.
- O godzinie 15-ej zebranie kół: Woj. Kom. Prod. Żyd.

Dzielnica Górna-Prawa zawiadamia wszystkich dziesiętników i aktywistów kół partyjnych, że dnia 10 bm. o godz. 18-ej odbędzie się odprawa. Sprawy bardzo ważne. Stawienie obowiązkowe.

KOMITET DZIELNICOWY**GÓRNA LEWA:**

- O godzinie 14-ej zebranie kół: Nowej Tkalni II zmiana, Wykończalni Kolorowej, PZPK Nr 2 i zmiana.
- O godzinie 7-ej zebranie kół: Straży Przemysłowej.
- O godzinie 15,30 zebranie kół: ZBMW.
- O godzinie 16-ej zebranie kół: PZPB Nr 11 kół 6, Straż Ogniowa.

STAROMEJSKA:

- O godzinie 7,30 zebranie kół: Straży Przemysłowej PZPB Nr 2.
- O godz. 8-ej zebranie kół: XII Kom. MO.
- O godzinie 14-ej zebranie kół: Państwowej Fabryki Nr 2 tkalnia.
- O godzinie 15-ej zebranie kół: gospodarczego i biurowego Urzędu Wojew.
- O godzinie 15,30 zebranie kół: Fabryki Obuwia Nr 1, Fabryki Miller Banks.
- O godzinie 16-ej zebranie kół: firmy Zajdelwum.

Ze sportu**Żegnamy sptyw włókniarzy**

1. Transparent i Ogólnopolskiego Sptywu Kajakowego Włókniarzy do Szwednie na przystani w Tomaszowie.
2. Ostatnie przygotowania przed drogą.
3. Z gitarą miło będzie schodził czas.
4. Odtąd z wiosłem nie będą się rozstawać przez 20 dni.
5. W Sptywie bierze również udział młody włókniarz z Zielonej Góry (Ziemia Lubawska).
6. Przemarsz do przystani.
7. Tomaszów żegna sptywowiczów świetlikami bułkami i pachnącą wędliną.
8. Wręczenie urny z prochami Radogoszcza przez przedstawiciela Zw. Zawodowych.
9. Drużynowi przed raportem.
10. Drużyna ratownicza.
11. Na Pilicy.

Tomaszów Mazowiecki, niedziela 8 czerwca. Dzień ostatni chłodny i pochmurny. Tomaszów jeszcze spał w najlepsze, gdyśmy z szybkością około 80 km na godzinę wpadli na pusty rynek. Popod domami przemykały się tylko koły, nie zwracając uwagi ani na nas, ani na zaspanego jeszcze milicjanta, pełniącego służbę na rozstaju dróg. Tomaszów poczęł się budzić dopiero o godzinie 8-ej, a gdy z kościoła wyległo 104 białych postaci sptywowiczów i w karnym orydku pomaszowało do swej kwatery, mieszczącej się w lokalu tutejszej straży na ostatnie tomaszowskie śniadanie — miasto już nie spało. Wszyscy szykowali się żegnać miłych gości.

OSTATNI POSILEK

W dużej sali Straży Ogniovej pokotem leżą sieniaki. Stu czterech młodych ludzi pakuje swe plecaki, przytraca menażki. Funkcje obożnego pełni popularny niedgdy lekkoatleta z b. Klubu Geyer (obecnie Tęcza) — Trzcinański, sekundując mu b. członek zarządu ŁOZB Krzemieński i popularny pływak KP Zjednoczonych, Przyborowski. Ostatni posiłek trwa krótko. Kubek gorącej, białej kawy, bułka z wędliną — i zbiórka w dwuszeregu. Z orkiestrą straży ogniovej maszerujemy do przystani. Białej kompanii z długimi wiosłami towarzyszą matki, żony i... sympatie. Rozpogadza się niebo i słońce zaczyna wyglądać spoza chmur. Radiośnie rozbrzmiewają dźwięki orkiestry. Od Pilicy idzie ostry podmuch wiatru.

ZALADOWANIE

Na przystani sptywowicze mają godzinę czasu na załadowanie kajaków. Czas upływa im szybko. Zbliża się odpływ. Jeszcze ostatnia zbiórka i wręczenie urn z prochami Oświęcimia, Radogoszcza i pustych jeszcze, do pobrania prochów z Warszawy i innych miejsc kaźni naszych rodaków.

NA WODĘ!

Długi znak trąbka przerywa chwilową ciszę, która zapadła po pożegnaniach przemówieniu przedstawiciela Związków Zawodowych i odśpiewaniu „Roty”. Płutony spuszcza kajak. Na Pilicy robi się biało, a na brzegu czarno od widzów. Po niedługiej chwili sptyw formuje się i rusza w drogę w kierunku na Spale. W oddali majaczy jeszcze ostatni kajak. Pomyślnego wiatru!

Z życia kl. sp. Zryw**ZEBRANIE SEKCJI GIER SPORTOWYCH**

Zarząd Sekcji zawiadamia wszystkich członków Sekcji Gier Sportowych Zrywu, że dnia 10 czerwca o godzinie 18-ej na boisku w Parku Ludowym, odbędzie się zebranie sekcji. Ze względu na ważność omawianych spraw, obecność obowiązkowa!

BALUTY:

- O godz. 15-ej zebranie kół: firmy „Mewa”
- O godzinie 16-ej zebranie kół: firmy „Seton” PZPJ oddz. biuro ruchu.

WIDZEW:

- O godzinie 14-ej zebranie kół: PZPB Nr 16 przedziału i skroćalnia.
- O godzinie 16-ej zebranie kół: „Jarysz”.
- O godzinie 16,30 zebranie kół: PMS.

RUDA PABIANICKA:

- O godzinie 13-ej zebranie kół: tkalni firmy Horak, oddz. III f-my Horak-Starorudzka zmiana II.

ODPRAWA

Dziś o godz. 17-ej w lokalu własnym, Plac Zwycięstwa 13 odbędzie się odprawa przewodniczących wszystkich kół i Zarządów Dzielnic ZWM. Sprawy bardzo ważne. Obecność obowiązkowa.

Nasz konkurs sportowy**Pierchałę wytypowało 16-tu Czytelników**

Wczoraj w Redakcji „Głosu Robotniczego” odbyło się losowanie premii pieniężnych 5.000, 3.000 i 2.000 złotych wśród trafnych odpowiedzi na nasz Konkurs Sportowy Nr 2.

5.000 ZŁOTYCH
zdołł Józef Musiał, zamieszkały przy ul. Strzelców Kanlowskich 41.

3.000 ZŁOTYCH
zdołł ob. Eugeniusz Siennicki, zamieszkały przy ul. Zeromskiego 23.

2.000 ZŁOTYCH
zdołł ob. M. Kowalski, zamieszkały przy ul. Targowej 51 m. 38.

Wymienieni proszeni są o przybycie do Redakcji „Głosu Robotniczego”, ul. Piotrkowska 86, z dowodami osobistymi w godzinach 9—11 rano.

Elita kolarska walczy jutro na torze helenowskim

W środę na torze helenowskim odbędą się wielkie zawody kolarskie z udziałem czołowych kolarzy Krakowa i Warszawy. W programie przewidziany jest trójmecz Kraków — Warszawa — Łódź. Z Krakowa startować będą: mistrz Polski w sprincie Kupczak, Dąbrowiecki, mistrz Polski szosowy Gabrych oraz nowy talent Musiał. Warszawę reprezentować będą: Napierała, Wiśniewski, Kudert i Bober. Łódź — J. Bek, długodystansowy mistrz Polski na torze, L. Pietraszewski, mistrz Polski na przełaj, Sałgyla i M. Pietraszewski.

Wydawca: Woj. Komitet PPR w łodzi Komitet Redakcyjny. Red i Adm. Łódź, Piotrkowska 86. Telefon: Redaktor Naczelny 216-14, Sekretariat 254-21, Redakcja nocna 172-31. Dział ogłoszeń: Piotrkowska 55 tel. 111-50. Zakł. Graf. Sp. Wyd. „Łódzki Instytut Wydawniczy”

CENNIK OGŁOSZEŃ: Drobne ogłosz. po zł. 10.— za wyraz (najmniejsze zł. 100.—), poszukiwanie pracy i poszukiwanie rodzin po zł. 5.— za wyraz (najmniejsze zł. 60.—), za milimetr szpalty zł. 40.— poza tekstem, za milimetr szpalty zł. 60.— w tekście. W numerach niedzielnych i świątecznych—50 proc. drożej. Za terminowość ogłoszeń Redakcja nie odp.

D-017284

Aleksander Burski

Przewodniczący Związku Włóknarzy

Obrona ludzi pracy

Związki Zawodowe odpierają zamach na płace robotnicze Walka ze spekulacją naczelnym zadaniem

„We wspólnej walce o interesy świata pracy — aparat państwa ludowego koncentruje wykonawczą funkcję rządzenia i administrowania, partie polityczne — kierownictwo polityczne, zaś Związki Zawodowe są czynnikiem obrony interesów świata pracy, kontroli społecznej i niezależnej inicjatywy, oraz wielką szkołą rządzenia, wychowującą masy pracujące” — czytamy w rezolucji plenarnego posiedzenia Komisji Centralnej Związków Zawodowych.

Obrona interesów klasy robotniczej — to w sytuacji obecnej przede wszystkim walka ze spekulacją, walka z tymi, którzy śrubują ceny, wpływają na obniżenie realnych płac robotniczych. Wiemy bowiem, że obniżenie cen przy zwiększeniu wydajności pracy i zaprowadzeniu koniecznych oszczędności w przemyśle — to jedyna droga, wiedząca do poprawy bytu mas pracujących. Dlatego też ruch zawodowy zadeklarował pełne poparcie dla rządu w jego poczynaniach antyspekulacyjnych. W bitwie o handel ruch zawodowy ma do odegrania wielką rolę, o czym również mówią uchwały KCZZ. Warunkiem zwycięstwa jest mobilizacja całego świata pracy, do czego przyczynić się powinny Związki Zawodowe — masowa organizacja wszystkich pracujących.

Konkretnie — w organizowanych obecnie Komisjach Cennikowych weźmie udział nasi delegaci, których nazwiska już zostały przez nas ustalone. Związkowcy uczestniczyć będą również aktywnie w Komisjach Kontroli Cen. Uważamy, że naszym obowiązkiem jest gromadzić udział w komitetach do walki z drożyzną, przy czym przewidujemy następującą strukturę: we wszystkich oddziałach Związków powstaną komitety, składające się z towarzyszy, którzy z wyborów są członkami zarządów i funkcjonariuszami związkowych. Komitety oddziałowe koordynować będą działalność komitetów, które powstaną w każdym urzędzie, fabryce, w każdym zakładzie pracy, a do których należeć powinni członkowie rad zakładowych, robotnicy i pracownicy umysłowi — towarzyszy i towarzysze uczciwi, ofiarni — peperowcy, pepesowcy i bezpartyjni. Szczególnie ważne jest uczestnictwo kobiet, które w sposób najbardziej bezpośredni odczuwają skutki drożyzny. Brygady kontrolerów społecznych współpracujących z komitetami antydrożyznianymi — czuwać będą w obrębie swoich rejonów nad przestrzeganiem cen ustalonych przez Komisje Cennikowe. Jednocześnie przewidujemy powołanie do życia komitetów

Pracownicy Sądowi przeciw spekulacji

Coraz szersze rzesze społeczeństwa łódzkiego, szczególnie organizacji zawodowych włączają się w wielką akcję walki ze spekulacją i drożyzną.

W tych dniach na ręce przewodniczącego Delegatury Komisji Specjalnej w Łodzi wpłynął akces Zarządu Okręgowego Związku Pracowników Sądowych i Prokuratury do współpracy na froncie walki z podziemiem gospodarczym. (Dz.)

domowych, które w sklepach najbliższych domów ich mieszczących się będą zwalczają objawy paskarstwa. Działacze będziemy w ścisłym porozumieniu z Komisją Specjalną.

Tej wielkiej kampanii towarzyszyć musi akcja uświadamiająca. Pragniemy, aby każdy robotnik i pracownik umysłowy zrozumiał konieczność akcji wymierzonej przeciwko spekulacji i szkodnictwu gospodarczemu. Żaden pracujący nie może pozostać biernym widzem w walce, która toczy się w imię jego najwyższych interesów. Niech nikt nie patrzy przez palce na przejawy drobnej nawet spekulacji — podwyższenie cen o 10—20 zł. na kg chleba, czy mięsa. Niech

nikt nie powtarza utartego podczas okupacji a szkodliwego obecnie frazesu, że „przecież każdy musi żyć”. Nikt w Polsce demokratycznej nie może żyć dzięki rabunkowi, okradaniu innych. Ten nasz pogląd podzielają także uczciwi kupcy.

Przez wykrycie małych nadużyć docieramy także do większych, ukrytych sprężyn spekulacji i paskarstwa. Jednocześnie wypowiadamy walkę tym, którzy okradają skarb państwa przez ukrywanie dochodów i niepłacenie podatków. Członkowie Związków Zawodowych zasię szereg lustratorów podatkowych.

Walka już się rozpoczęła. Jak Czytelnikom „Głosu Robotniczego” wiadomo, ceny chleba nieproporcjonalnie wysokie w stosunku do cen zboża — zostały ob-

niżone. W dalszym ciągu przewidujemy obniżkę cen mięsa. Pilnie obserwować będziemy ruch cen w terenie, by wyciągnąć odpowiednie wnioski. Oczywiście, że walka jest nietatwa, że wyników jej nie należy oczekiwać z dnia na dzień. Mobilizacja pracujących członków partyjnych i bezpartyjnych związkowców i pracowników spółdzielczych zapewni zwycięstwo. Rola, jaką w tej walce odegrają Związki Zawodowe i ich najniższe ogniska — rady zakładowe — jest ogromna.

Związki Zawodowe bronią interesów mas. Związki Zawodowe wykażą w tej walce, że „są czynnikiem kontroli społecznej, niezależnej inicjatywy i wielką szkołą rządzenia, wychowującą masy pracujące”.

Po nitce zakupów do kłębka spekulacji

Wykrycie wielkich nadużyć w handlu zbożem

Jeden z głównych sprawców drożyzny pod kluczem

W dniu 9 bm. Delegatura Komisji Specjalnej w Łodzi odniosła wielki sukces. Wykryto i „unieszkodliwiono” na czas dłuższy wielkiego monopolistę zbożowego na terenie Łodzi i jednego z głównych winowajców wyższych cen chleba i mąki na terenie Łodzi i województwa łódzkiego — Kazimierza Herbicha.

Drobiczkowe dochodzenie prowadzone od szerego nabywcy chleba, poprzez szereg właścicieli piekarni i hurtowników handlu zbożem doprowadziło do wykrycia winowajcy niepośledniego autoramentu.

Zatrzymani przez Delegaturę piekarze, którzy pobierali wyższe ceny za chleb stwierdzali zgodnie, iż poważne miejsce w uprawianiu tego procederu zajmują wielcy hurt-

ownicy, którzy pod presją niedostarczenia mąki zmuszali piekarzy do przyjmowania fałszywych rachunków, w których wymieniona była zgodna z obowiązującym cennikiem, cena nabycia mąki, płacąc jednak ceny sporo wyższe.

Jedno z pierwszych miejsc, jeśli chodzi o hurtowników, całej Polski — imowoi w tych machinacjach p. Kozimierz Herbich, mający swą hurtownię przy ul. Cmentarnej 20. Nie od rzeczy będzie wspomnieć, że p. Herbich był przed wojną dyrektorem Spółdzielni Zbożowych na terenie całej Polski. W czasie okupacji Herbich prowadził własny sklep w Warszawie, a po wyzwoleniu przez dłuższy czas zachował postawę „wyczekującej” nie

angażując się do żadnej pracy. Dopiero w okresie wzmożonej spekulacji zbożem i mąką Herbich jako „fachowiec” zorganizował w Łodzi przy ul. Cmentarnej wielką hurtownię, dokonując skupu mąki zboża tylko wagonowo. Herbich, który prowadził handel mąką w skali ogólnokrajowej, celem zwiększenia swych zarobków wystawiał fałszywe rachunki na otrzymanie ilości mąki nabywanej przez piekarzy całego kraju. Herbich w rachunkach wystawiał ceny zgodne z obowiązującym cennikiem, pobierał jednak wyższe zapłaty za mąkę od nabywców. Po wykryciu machinacji Herbicha, wielki hurtownik o bawie przed groźącymi konsekwencjami karnymi namawiał piekarzy, którzy od niego nabywali mąkę, by winę wzięli oni na siebie, naturalnie za odpowiednią rekompensatą.

Między innymi Herbich nakłonił piekarza Kruka, by ten winę za nabywanie mąki po wyższej cenie zwał na swoją... żonę. Również Herbich wpłynął na swego inkasenta Gintera do wzięcia części winy na swoją osobę. Poprostu Ginter miał zeznać, że wszelkie niedozwolone machinacje popełniane na terenie hurtowni przy ul. Cmentarnej są jego dziełem.

Zarówno znaczną część piekarzy jak i Ginter poszli na „konceptję” wielkiego hurtownika. Jednak w młynku szczegółowego dochodzenia, stwierdzono, że Herbich był główną sprężyną i głównym bohaterem obrzymich spekulacji.

Po konfrontacji z „podstawionymi” winnymi i właścicielami winowajcy Herbichem sprawa została całkowicie wyjaśniona. Winowajcom grozi poważna kara. (Dz.)

Tym razem dodatki krawieckie 1.000 zł. zamiast 600 zł. za metr podszewki

W związku z oczekaniem krawców na terenie miasta Łodzi na niemożliwość otrzymania dodatków krawieckich po cenach przepisowych, dostarczanych przez PCH dla sklepów uprawnionych do sprzedaży tych dodatków, Delegatura Komisji Specjalnej w Łodzi przeprowadziła kontrolę w tych sklepach.

W tych dniach zakończone zostało szczegółowe dochodzenie przeciwko właścicielom sklepu przy ul. Śródmiejskiej 4 pod nazwą: „Wytwórnia Konfekcji i Sprzedaż Dodatków Krawieckich „Rozwój” — J. Leśniewski i S-ka. Stwierdzono, że „Rozwój” otrzymał od PCH podszewkę ubraniową, która po doliczeniu marży zarobkowej kosztować powinna nie więcej jak 600 zł. za metr. Tymczasem Leśniewski i S-ka sprzedawali tę podszewkę w cenie po 1000 zł. za metr.

Prowadzącym kontrolę w tej sprawie funkcjonariuszom Delegatury, właściciele sklepów pokazali rachunki nabycia innej droższej podszewki w cenie po 1900 zł. za metr, którą Leśniewski i S-ka sprzedawali rzekomo „wspaniałomyślnie” bez zarobku po tej samej cenie. Jak się jednak w toku dochodzenia okazało, „wspaniałomyślni” kupcy przedstawili funkcjonariuszom Delegatury rachunki na inny droższy towar podszewkowy. Leśniewskiego i S-ka zatrzymano. Czekają ich poważna kara.

Niechaj przykład „Rozwoju” będzie ostrzeżeniem dla innych sprzedawców dodatków krawieckich, którzy materialnie przydzielone przez PCH sprzedają po cenach paskarskich. (Dz.)

Czytelnicy piszą

O pracy świetlicy robotniczej w Państwowej Fabryce Trykotaży d. „Stolper“

Checmy napisać kilka słów o naszej pracy w świetlicy fabrycznej.

Chodzi nam o stosunek kierownictwa do pracy świetlicowej. Mała grupa starych robotniczy i społeczników postawiła sobie za cel ożywienie naszej świetlicy. W firmie „Stolper“ zatrudnionych jest tylko ponad 200 robotników — 157 stanowia kobiety, reszta to młodzież. Można bez wielkiego wysiłku użyć pracującym naszej małej załogi, organizując żłobek dla dzieci kobiet pracujących oraz świetlice. Realizacja jednego i drugiego napotyka do dnia dzisiejszego na niestychane trudności. Z braku lokalu nie możemy zorganizować żłobka.

Ale lokal jest. Na terenie naszej fabryki zajmuje dwa pokoje ob. Grasewicz, były kierownik fabryki. Od sierpnia zeszłego roku pukamy do wszystkich Wydziałów Kwaterunkowych, do władz wszelakich — nic nie pomogło. Do dnia dzisiejszego ob. Grasewicz zajmuje nasz lokal, a dzieci robotnicze są bez żłobka. Praca świetlicowa pchnęliśmy własny-

mi siłami. Istnieje już i pracują sekcja dramatyczna, sekcja sportowa. Biblioteka jest w stadium organizacji. Do maja wysświetlono w świetlicy dwanaście filmów, które cieszyły się ogromnym powodzeniem. Niemal cała załoga prenumeruje „Głos Robotniczy”. Przez cały czas świetlica utrzymywała się z własnych dochodów. Wpływy z zorganizowanych imprez, przedstawień teatralnych oraz zabaw przeznaczaliśmy na cele społeczne.

Cyfrę mówię za siebie. Przez pół roku wyasygnowano z tych wpływów: na choinkę dla dzieci — dwanaście tysięcy złotych, na święcone — pięć tysięcy złotych, na Święto Kobiet — pięć tysięcy złotych i na wydatki pierwszomajowe — trzy tysiące dwieście złotych. Na cele społeczne, zewnętrzne, jak Łódzka Rodzina Radiowa, Czerwony Krzyż i inne — razem czterdzieści osiem tysięcy i pięćset złotych.

Tej pracy nie docenia nasze kierow-

nictwo. Pomoc kierownictwa jednak jest konieczna. Dotychczas tej pomocy nie ma. Wręcz odwrotnie. Zarządzenie Ministerstwa Oświaty potwierdzone przez CZPW, mówi o regularnej pomocy finansowej firmy dla pracy kulturalno-oświatowej. Do dnia dzisiejszego nie otrzymaliśmy na ten cel ani grosza. Rzecz prosta, że borykamy się z trudnościami. Doskonałe rozumiemy intencje kierownictwa, które stoi na straży interesów państwowej fabryki. Wiemy jednakże, że rząd demokratyczny nie chce oszczędzać kosztów naszej pracy kulturalnej. Nie należy więc wypaczać zarządzeń władz państwowych. Tę drogą wzywamy kierownictwo naszej fabryki do współpracy z nami dla ogólnego dobra, a władze kwaterunkowe o pomoc w uzyskaniu lokalu na żłobek.

Grupa robotników i pracowników Państwowej Fabryki Trykotaży d. „Stolper“

PROMYKA

Jak groch wędrował

1. Miał gospodarz Roch wyborowy groch. I przyszła do niego żona Walentego:
— Moi złoci, Rochu, sprzedajcie mi grochu...
— Po ile?
— Po tyle.
Kłócili się chwilę. Wreszcie Roch przyniósł groch, a pieniądze schował. Wzięła wór na plecy nasza Walentowa. Szur, szur, szur — szmerze wór: będzie groch wędrował...

2. — Co niesiecie, kumo?
— Groch niosę do miasta.
— POCO macie iść. Kupię od was, Ba-
sta!
— Po ile?
— Po tyle.

Kłócili się chwilę, lecz się pogodzili. Walentowa złote chowa, a jej sąsiad Florek, bierze grochu worek. Szur, szur, szur — tak groch podróż chwali. Szur, szur, szur — wędrujemy dalej...

3. Za mostem, za rzeczką, bieleje miasteczko. Jest tam kościół, szkoła, i kłao, i park. A we wtorki, co tygodnia — wielki targ. Dzisiaj wtorek. Przyszedł Florek, przyniósł worek. Choć po trochu, choć po trochu, chce się pozbyć tego grochu.
— Grochi po ile?
— A po tyle.
— Chyba w Boga nie wierzyte! A i cóż się tak drżycie?
Targowali się, kłócili, aż się wreszcie ugodzili. Kupiła ten groch przekupka. Biegnie wskok do pana Krupka. A pan Krupka sklep miał śliczny przy ulicy Kantonicznej. Biegnie tam przekupka z grochem i już nawet sapie trochę. W worku szura groch, szeleszcze: wędrujemy dalej jeszcze...

— Dzieńdoberek!
— Dzieńdoberek!
— Mam tu groszek z półkwaterek...
— Półkwaterek? Worek cały!
— Groszek śliczny: twardy, biały...
— Kupię. Kupię. A po ile?
— A po tyle.

5. Wpadła Mania do sklepiku, bo sprawków ma bez liku. Już kupiła kilo mydła, krochmal, jajka, pieprz, powidła.
— Zapomniałam. Och, och, och! Muszę jeszcze kupić chleb!
— Panno Maniu, tutaj oto mam groch pyszny. Nie groch, — złotol!
— Proszę kilo lub półtora.
Ano, grochu, wylaz z wora...

— To po ile?
— A po tyle...
— Co tak drogo? Co tak drogo?
I targują się, jak mogą.
A ja wiem, skąd ta drożyzna. Kto z was wie, niech też się przyzna.
Grochby dużo nie kosztował, żeby tyle nie wędrował...
Henryk Zaslowski

Maria Konopnicka

Jak szła Wisła do morza

A ta śliczna Wisła
Na Śląsku wytrysła.
Przeleciała kawał świata.
Nim tu, do nas, przysła.
Przeleciała Śląsko,
Przeleciała Kraków,
Czerpała z niej magieraczką
Niemalio junaków.
Przeleciała Kraków,
Poszła pod Warszawę,
Rozśpiewała swolm szumem
Kaźde serce prawe.
Spod Warszawy poszła
Pod wysokie Płocko
Zaświeciła stu gwiazdami
Świętojańską nocką,
Z zasie spod Płocka
Pod ten Toruń stary,
Z złotym żytem i pszenicą
Poniosła galery.
Spod Torunia zaśła
Do Gdańska leciała,
Otwartymi ramionami
Gdańsko powitała.

Zamias! Kroniki „Promyka”

Nasza kronika, to podawanie wam co tygodnia tych najważniejszych wydarzeń, które miały miejsce u nas w kraju, bądź rozgrywały się na szerokim świecie, a dotyczy spraw nam bliskich.
Jak zapewne wiecie, sprawa, która nam najbardziej dokuczyła, to drożyzna. Spekulacja — to trudne słowo, ale już nawet i młodsze dzieci wiedzą, co ono oznacza i umieją słowo „spekulant” rzucić sklepikarzowi, który za bochenek chleba każe sobie płacić 180 złotych. Spekulanci, podnosząc ceny na różne towary, doprowadzają do tego, że wasze mamy nie są w stanie kupić wam masła, owoców, nowego obuwia itp.
Matka Zosi i Janka, pracując w fabryce, tatuś Hanezki zatrudniony w biurze, dziadek Stefanka, który jest nauczycielem i miliony rodziców innych dzieci postanowili nie dać się nadal przez nieuczciwych kupców, jak to się mówi, „obdzierać ze skóry”. Na ich żądanie wydano prawo, które karać będzie spekulantów, tak, że im się odepłecze zapewne pobieranie zbyt wysokich cen. Nieuczciw kupiec za sprzedanie towaru z nadmier-

nym zyskiem będzie karany więzieniem, odebraniem majątku, obózem pracy.
Pewnie jesteście ciekawi, jak wynajdywać się będzie spekulantów? Nie jest to sprawa zbyt trudna, bo wasze mamy i ojcowie o każdym wypadku pobierania nadmiernych cen przez kupca zawiadamia komitety antyspekulacyjne. Członkiem takiego komitetu może zostać wasz własny tatuś, albo mamusia.
Może nie jedno z was w tej akcji i pomoże swoim rodzicom, starsze dzieci często zatawiają sprawunki domowe i orientują się w tym, kiedy masło, chleb lub smietana drożeją. Zdajecie sobie sprawę z tego, że jeśli wasza mama wydał muś bardzo dużo pieniędzy na życie, to już jej nie nie pozostanie na naprawę obuwia, wasze zeszyty i książki szkolne, a nie ma i co wtedy marzyć o przyjemnościach. Gdy uda się dorosłym zwalczyć spekulację, wtedy łatwiej będzie w domu o wolny grosz i przede wszystkim o szałach potrzeb będzie mogło być zaspokojonych. Ja jestem pewna, że spekulantów zniszczymy. A co wy o tym myślicie?

Ewka Pytajnik zabiera głos

Globus

Do klasy weszła pani, niosąc nowy błyszczący globus.
W klasie zawrzało jak w ulu — o, o, — wolały co śmielsze — nowy globus!
— Proszę pani, proszę pani, czy ja mogę coś powiedzieć — wolała Ewka, wyciągając ponad głowami długą rękę.
— Słucham cię — zapytała pani — ostrożnie stawiając globus na stole.
— Ja wiem jak się wyrabia globusy, ponieważ mój tatuś zwiadał taką fabrykę i wszystko dokładnie mi opowiedział — chwaliła się dziewczynka.
— A, to cudownie teraz dowiemy się od ciebie jak też powstaje ta tekturowa kula niosząca nazwę globusa — powiedziała pani. Przed tym jednak odbyłam zadana lekcję, potem objaśnię nową, wreszcie kilka słów powiem o samym powstaniu globusa, a na końcu głos zabierze Ewka!
Jakżeż długo zdawały się płynąć minuty na tej lekcji. Ewka siedziała niespokojnie jak na szpilkach, a po jasnej chwili krzątało uparcie słowo... globus!
Halinka odpowiedziała z zadanej lek-

cji na czwórke, Zosia mówiła pięknie i barwnie o ryżu, potem Janka zapisała na tablicy trudniejsze książki, sama zaś zaczęła tak:
— Już w roku 1492 został zrobiony pierwszy globus, który mierzył w średnicy aż... jeden metr. Na jego pięknej powierzchni umieszczone były przeróżne obrazki, tak na przykład na wielkich obszarach oceanów namalowane były wieloryby, co oznaczało, że w tych wodach żyją te ssaki. Zaś barwne okręty oznaczały drogi morskie do dalekich nieznanych lądów. A trzeba przyznać, że lądów tych naówczas wiele jeszcze nie znano i npróżno na globusie z roku 1492 można by szukać Ameryki. Piękne kolorowe herby poszczególnych państw umieszczone były na obszarach, nad którymi panowano. Dziś mamy skale barw, która pozwala nam rozróżnić bez malowanych herbów, okrętów — do kogo ląd należy, jaka jest głębokość mórz, oceanów, a jaka wysokość gór. Tyle wam chciałam powiedzieć o globusie — zakończyła pani.

— A teraz głos zabierze Ewka Pytajnik — wykrzyknęła chórem klasa.
— Proszę, Ewko, — powiedziała pani — stań na podium, o, tutaj i opowiedz nam historię narodzin globusa.
Ewka najpierw „spiekła rączka”, no bo co tu gadać, trochę się wstydzila, potem przełknęła ślinkę, obciągnęła starannie granatowy fartuszek, wreszcie rozpoczęła jakając się zlekka:
— W niewielkiej sali fabrycznej wrebraca. Olbrzymi ciężki tłok żelazny spada na rozłożoną kilkucentymetrowej grubości tekturę, wgniatając ją w wyłobiony w metalu okrągły otwór. Tektura pod wpływem ciężaru nabiera kształtu półkuli. Po kilku minutach z prasy wychodzą piękne półkule, które starannie złożone trzeba skleić. W ten sposób otrzymuje się kulę tekturową, którą dokładnie wyglądają. Tatuś nazywał to polerowaniem.
Wprawdzie kule są już gotowe, ale nie ma na nich lądów, wysp, ani oceanów.
W innej sali na stołach leżą wydrukowane arkusze mapy świata. Dziwne są ich kontury, wyglądają jak podłużne w obu kierunkach zwiężające się pasy. Trzeba je wycinać. Praca zdaje się być łatwa, bo któż z nas nie umie wycinać? Jednakże wycinanie tychże map wymaga olbrzymiej staranności. Po wycięciu

masz smafuje się gładką a następnie nakleja części lądów jeden obok drugiego. I znów powiemy: to mi praca — naklewanie? Któż tego nie potrafi? A jednak przy tej pracy trzeba bardzo uważać, aby krawędzie, broń Boże, nie zachodziły jedne na drugie lub krzywo nie zostały skleione, bo wtedy Warszawa może się znaleźć obok Poznania, a Norwegia zawędruje na biegun północny! Kiedy już wszystko zostało dobrze rozmieszczone, kula ziemską wędruje do la kierni. Cienka powłoka lakieru sprawia, że globus jest lśniący, gładki i kurzu nie brzyjniuje.
Suszenie trwa dzień. Na globus czeka uprzednio przygotowana podstawa na wysokiej nóżce i stalowa os, dookoła której ziemia się kręci. Gotowe globusy czekają, aby wyruszyć w daleki, nieznaną świat do szkół, i tak zakończyła Ewka, której pot spierlił się na zadartym ciekawie nosku. Ale trud nagrodziła pani pochwałą, a koleżanki huczyniły oklaskami.
— Brawo, brawo, Ewka, wiwat, wiwat Pytajnik — piszczały te z ostatnich ławek.
Ewka pięknym ukłonem odpowiadała na okrzyki i radość oblewała rumieńcem błąd jej twarzyczkę.
Maria Cygańska.

Kontrola i domiar podatków

80 proc. przedsiębiorstw ukrywa dochody

Energiczna akcja Izby Skarbowej przeciw fałszerstwom zeznań

Pobieranie nadmiernej cen, ukrywanie obrotów i dochodów — oto klasyczne sposoby stosowane przez niuczelników handlarzy w celu szybkiego — lecz jakże zawodnego — sposobu wzbogacenia się na krzywdzie mas pracujących i ze stratą skarbu państwa. Zadanie walki z niuczelnymi podatkami spoczywa w rękach Izby Skarbowej na terenie całego kraju.

Władze Skarbowe w okręgu łódzkim w tym tygodniu kończą sporządzenie domiaru podatkowego od podatków obrotowego i dochodowego. Akcją ta, która Izba Skarbową w Łodzi podjęła w początkach miesiąca kwietnia, ma na celu dostosowanie obciążeń podatkowych do rzeczywistych obrotów i dochodów podatnika.

W drodze częściowej instry, która objęła w miesiącach kwietniu i maju br. 10 procent zarejestrowanych na terenie Łodzi przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych Ochrona Skarbową stwierdziła, że w 80 procentach dotychczas kontrolowanych sklepów i zakładów przemysłowych — rzeczywiste obroty i dochody są ukrywane. Akcją Ochrony Skarbowej objęła również wolne zawody z podobnym rezultatem, jak dlaćwki handlu i przemysłu.

Jak się okazało, niuczelnicy kupcy i rzemieślnicy nie stosowali się do rozporządzenia Min. Skarbu, na mocy którego każde przedsiębiorstwo handlowe i rzemieślnicze powinno od dnia 1-go stycznia br. prowadzić księgę zakupów. Stwierdzono w 80 procentach podatników, że posiadają w swych placówkach sprzedawczy materiały i artykuły bez rachunku lub z fałszywymi rachunkami.

Wobec tego Izba Skarbową w Łodzi przystąpiła do dołożenia domiaru podatkowego w przeciętnej wysokości od 200 do 3-krotnych wpłat podatkowych w porównaniu z miesiącem grudniem ub. roku.

Władze Skarbowe dręcz domiaru podatkowego stosują wobec niuczelników podatników wysokie kary pieniężne. W wypadkach szczególnie drastycznych kierują sprawę do Delegatury Komisji Specjalnej w Łodzi, która ze swej strony stosuje ostre sankcje prawne i kary do 5 milionów złotych i zamknięcie w obozie pracy włócznie. Wobec zdecydowanej postawy Izby Skarbowej i Delegatury Komisji Specjalnej w stosunku do nagminnych w naszym okręgu obławów ukrywania obrotów i dochodów w miesiącu maja, część niuczelników podatników „opamiętała się”. Wyraża jest to widoczne z wpływów podatkowych w maju br. które wyniosły w Okręgu Skarbowym Łodzi i województwa 977 milionów złotych, czyli o 20 procent więcej, aniżeli w poprzednim miesiącu kwietniu.

Uwagą Izby Skarbowej nie uszedł również fakt „zabezpieczenia” się niekto-

rych właścicieli sklepów przed akcją Delegatury i Ochrony Skarbowej w postaci zamykania sklepów w tym „niepokojnym” okresie.

Izba Skarbową podaje do wiadomości, że w wypadku samowolnego zamknięcia sklepu, lokal handlowy zostanie odebrany, a jego właściciel pozbawiony karty handlowej.

W najbliższym tygodniu — po zakończeniu akcji domiaru — Izba Skarbową w Łodzi przystąpi do szerokiej kontroli ksiąg handlowych, która obejmie około 12 tysięcy sklepów i przedsiębiorstw handlowych w województwie łódzkim i Łodzi. Wyniki instry placówek sprzedawczy będą podawane co dzień w łódzkiej prasie.

Dużą pomocą w pracy Izby Skarbowej może być Obywatelskie Komitety Wydziału Podatkowego, których członkowie rekrutować się będą ze Związków Zawodowych, partii politycznych, Zrzeszeń Kmieckich i szerokiego czynnika społecznego.

Niuczelnymi podatnikami narażającymi Skarb Państwa na milionowe straty, spotyka zasłużona kara. W najbliższym czasie przed społeczeństwem łódzkim obok walki ze spekulacją staną obowiązki porozumienia z organami państwowymi przeciwdziałania niuczelnym niuczelnym kapieckim grup, które na wszelkie niedozwolone sposoby usiłują ukryć swe dochody. (17.)

Pokaz wyników nauki

Wystawa prac uczniów Kursów Zawodowych

W galerii szklanej parku Sienkiewicza otwarta została interesująca wystawa prac uczniów szkół i kursów Instytutu Przemysłowo-Rzemieślniczego województwa łódzkiego, urządzona z okazji dwudziestolecia działalności tej placówki i prowadzenia przez nią szkolnictwa zawodowego.

W pierwszym okresie swego istnienia od r. 1927 aż do wybuchu wojny światowej kursy służyły przez tysiące osób, w latach zaś 1945-47 bezmala 3500, co wymownie świadczy o rozwoju i zainteresowaniu szkolnictwem zawodowym.

Na wystawie złożony jest pokaz prac kursów kroju, modelowania i szycia, prowadzonych przez Instytut. Większość eksponatów stanowi bielizna i konfekcja damska, wykonana niemal wyłącznie z materiałów przydatkowych.

Sukienki lenne, domowe, wieczorowe, dziecinnie, bielizna damska i męska, odznaczają się pomysłowością kolorów, efektywnym zestawieniem barw i starannym wykonaniem.

Jako dodatkowe działy reprezentowane są prace męskich kursów kroju i szycia, samo-

chodów i traktorów oraz dwuletniej szkoły mistrzów budowlanych.

W zakresie kroju i szycia Instytut prowadzi kursy różnorodnego typu — sześciotygodniowe dla pań domu, oraz dla kwalifikowanych czeladników przygotowujących się do egzaminów mistrzowskich. Drugą kategorię stanowią kursy od jednego roku do trzech lat, absolwentki których wychodzą jako zawodowe krawcowe.

Przedstawiciele władz, goście oraz uczniowie kursów powitali prezesa Instytutu dr Nowacki, poczym zabrał głos wiceprezydent miasta tow. Ajnenkiel, podkreślając doniosłe znaczenie szkolnictwa zawodowego w dzisiejszej Polsce, jako podstawowego czynnika do- starczającego fachowców we wszystkich dziedzinach naszego życia gospodarczego.

Po przemówieniu nacelnika Kuratorium Okręgu szkolnego łódzkiego Alicznicewicza i dyr. Debowskiego, wiceprezydent Ajnenkiel dokonał otwarcia wystawy, która obecną zwieńczy z zainteresowaniem, podziwiać efektywnie eksponaty.

Uwaga, wróg grozi

Mało kto się zastanawia nad tak marnym i popularnym żywiołem, jak moucha. Wreszcie na wiosnę, gdy jest pewnego rodzaju „powalijka”, ktoś tam zwróci na nią uwagę i szepnie cichym głosem: — O moucha, słonie i wiocha już nie ma. — Ale później nikogo nie dziwi i nie gwałowi jej obecność.

Ten lekomyślny i pobłaźliwy stosunek do much nie jest właściwy. Łobze, wielotygodnie oddziały much, szybko przenosząc się z miejsca na miejsce, na swych skrzydłach i łapkach, włoskowatych odnóżkach przenoszą cały arsenał przetrzebnych zarazków i bakterii. Ze smutkowo, zanieczyszczonych ruin i zniszczonych, cuchnących uliczek, skrajnie zaopatruje się wroga kolumna w swą broń: niewidoczną gołym okiem a potężną. Zasięgi tych dywersantów rosną niesmiernie szybko. Z biały, leniwie wyprzedzających się na słonecznym w ciągu 10-15 dni, powstają już kolonie, grona kadry, wylatujące w świat.

Mucha grozi nam na każdym kroku. W ciepłym, do skrobów spływającym mlekiem, na chlebie, w wodzie, wszędzie pozostawiając trujące ślady. Rol się od nich nie wsi i w miastach, alskują wszystko, a już ulubionym ich zgrupowaniem jest ławgowisko i rozłożenie przez ulicznia handlarzy produk-

Każdy, kto chce trochę dbać o swą zdrowie, musi muchom wypowiedzieć walkę. Najskuteczniejszą obroną przeciw nim jest czystość i porządek, wielość, truć, odkażanie śmietników i dołów kloacznych, uprzążanie wszystkich naczynek pokarmowych, w końcu gęste zasłony z azy lub siatki, które umożliwiające przenikanie wrogów naszego zdrowia do mieszkań i zapładów pracy.

Popularny środek, polecający na dekorowaniu pomieszczeń drożdżami, potażonymi lepami, nie daje żadnych efektów. Jest to czystość i porządek, wielość, truć, odkażanie śmietników i dołów kloacznych, uprzążanie wszystkich naczynek pokarmowych, w końcu gęste zasłony z azy lub siatki, które umożliwiające przenikanie wrogów naszego zdrowia do mieszkań i zapładów pracy.

Jubileusz Moskiewskiej Bire'eki

Państwowa Centralna Biblioteka Literatury Zagranicznej w Moskwie obchodzi jubileusz dwudziestolecia swego istnienia.

Z tej okazji urządzono trzy występy, poświęcone literaturze słowiańskiej, pracom radzieckich językoznawców i zmarłemu niedawno pisarzowi francuskiemu J. R. Bloc'owi.

Biblioteka liczy z sobą 800 tysięcy tomów w 32 językach. Wielą dzieł jest bezcennymi unikatami, jak kolekcje szekspirologii, filologii porównawczej i inne.

Biblioteka wydaje także własne publikacje i prowadzi badania naukowe.

Obecnie przygotowane jest na druku wielka praca bibliograficzna pt. „Światowe zna- czenia literatury rosyjskiej i jej wpływ na obcą literaturę”.

Bolączki i potrzeby dnia

Rozmowy fabryczne

Ostatnie uchwały Rady Ministrów w sprawie zwalczania drożyzny, jak również poprzedzająca dyskusja w prasie, wywołały w zakładach pracy oddźwięki pozytywne. Robotnicy wiążą z tą uchwałą wielkie nadzieje, licząc szlachnie, że przyczyni się ona do klęski spekulatorów.

Jednakże kobiety, na skutek swojej sytuacji, w jakiej się znajdują — najdotkliwiej i bezpośrednio cierpią z powodu spekulacji — na zagadnienie to zapatrnia się realnie. Wierząc w zasadzie, że uchwały rządowe są słuszne, rozglądają

się jednak najczęściej, co i ile już się zrobiło w tym kierunku. Że tak jest, świadczy również, przeprowadzona przez mnie z członkami Rady Zakładowej Tkalni Nr 4 (d. Klinge i Szule), Rada Zakładowa składa się w większości z kobiet — przewodnicząca jest także kobieta, tow. Józefa Białecka.

— Komisja do walki ze spekulacją wybrano u nas już dawno, w dniu 28 kwietnia — mówi tow. Białecka.

Tow. Małowska, również członkini Rady Zakładowej, entuzjastycznie się idła do-

ków towarowych. Nareszcie Robotnik będzie mógł tanio kupić. Spółdzielnie też pomagają ludziom pracy.

Tow. Białecka wraz z całą Radą Zakładową buduje od nowa spółdzielnię fabryczną. Sprawa jest trudna i wymaga nie tylko wysiłku, ale także kredytów. Tkalnia Nr 4 jest teraz jedną z dziewięciu fabryk jedwabnych Kombinatu Zjednoczenia Przemysłu Jedwabniczo - Galanterijnego — Łódź Południe. Mała spółdzielnia fabryczna Tkalni Nr 4 musi się teraz przeistoczyć w o wiele większa dla pracujących dziewięciu fabryk. Wymaga więc częściowej przebudowy. Dyrekcja Kombinatu powinna pomóc Radzie Zakładowej. Spółdzielnia przyezni się znacznie do poprawy bytu robotników, gdyż — jak mówi tow. Białecka: — „W naszym sklepie Robotnik znajdzie w przyszłości wszystko, od łyżki i talerza aż do tanten butów. Speculanta u nas nie zabraknie”.

B. Beatus,

Niuczelnymi piekarz aresztowany

W tych dniach Delegatura Komisji Specjalnej w Łodzi zatrzymała właściciela piekarni przy ul. Brzezińskiej 116, Franciszka Muszkę, który regularnie wypiekał chleb z maki żytniej o przemiele niższym niż 80 procent. Kontrolni w sklepie niuczelnymi piekarza dokonał Wydział Aprowizacji i Handlu, stwierdzając na miejscu poważne zapasy maki o niższym przemiele.

Wykrętnym tłumaczeniem Muszki Delegatura Komisji Specjalnej nie dała wiary. Niuczelnymi piekarz został osadzony w areszcie. (Dz)

Tajemnica masowych grabieży

Przedziwne koleje paczek z Ameryki

Czy dochodzenia ujawnią mechanizm skandalicznej afery?

Słyszą się u nas dość często narzekania, że paczki wysyłane do Polski ze Stanów Zjednoczonych gina po drodze, bądź też dochodzą do rąk adresatów w stanie mocno uszkodzonym. Wśród narzekających nie brak takich, którzy winę za te kradzieże skłaniają się właśnie pochopnie na barki polskiej poczty i jej funkcjonariuszów. Niewątpliwie w pewnych poszczególnych i odosobnionych przypadkach, takie pogadanki mogą być uzasadnione. Ale szereg faktów, stwierdzonych ostatnio przez powołane władze, świadczy o czym innym: że duża część paczek amerykańskich bądź kierowana jest zamiast do adresatów polskich — gdzieś indziej, bądź też ogarniana po drodze, poza granicami Polski, najprawdopodobniej przez specjalnie w tym celu zorganizowane złodziejskie szajki. Oto parę wymownych przykładów:

Ob. Helena Kozal mieszkająca w m. Grand Rapids w stanie Michigan (USA) wysłała nie dawno dwie paczki do swych krewnych w Wielkopolsce. Jakże była zdumienie wysyłającej, gdy po pewnym czasie otrzymała podziękowanie za cenne paczki od... dwóch Niemców, nielkich — Trobeja z Gmünd i

Behna z Sachsenfeld. Kto potrafi wyjaśnić polskim adresatom, w jaki sposób i dlaczego przeznaczone paczki zawędrowały do celników i Niemców? Oczywiście, nasza Min. Poczty i Telegrafów zwróciło się do władz amerykańskich z prośbą o przeprowadzenie dochodzenia w tej zagadkowej sprawie. A polscy adresaci będą musieli czekać cierpliwie na wyniki śledztwa.

Do portu gdynyńskiego zawinął w tych dniach statek amerykański „St. Thomas” przywożąc z sobą 60 tysięcy wórek listowych i paczkowych. Władze portowe z udziałem przedstawicieli prokuratury stwierdziły przy tej okazji, że 477 wórek paczkowych nosi ślady ograbienia zawartość paczek zaś 793 wórek jest uszkodzonych.

Jednocześnie na statku duńskim „Tranquebar”, który przywiózł do Gdyni około 28.000 wórek poczty amerykańskiej, stwierdzono również 491 uszkodzonych wórek. W obu wypadkach ustalono protokółami stwierdzenia, przyczym protokoły zostały podpisane przez kapitanów przybyłych statków.

Jak wynika z powyższych danych, operacje ograbiania przeznaczonych dla Polski pa-

czek amerykańskich dokonywane są na wielką skalę poza granicami naszego kraju. Albo w portach ładunkowych, albo też już na lądach polowych te grabieże mają charakter masowy, jasną jest rzeczą, że muszą tu działać liczne i dobrze zorganizowane bandy złodziejskie, mające bezpośredni dostęp do amerykańskich przesyłek pocztowych.

W tej chwili nie mamy jeszcze danych, by określić charakter tej masowej grabieży. Trudno, mianowicie, powiedzieć, czy chodzi tu tylko o manipulację czysto kryminalną, czy też złodziejska robota jest wspomaganą i inspirowaną przez jakiegoś czynnika, które tak bykczemu „drogą” — chętnieby sięgnąć do rozmiarów pomocy, okazywanej ludności w Polsce przez Pjaków amerykańskich. Chcemy wierzyć, że dochodzenia, wszczęte przez powołane instytucje w tej sprawie, ujawnią cały mechanizm tajemniczej afery i raz na zawsze położą kres kosztownym dla nas i adresatów kradzieżom paczkowym. Obowiązkiem naszych czynników państwowych jest dopinacówek, by ta ciemna i brudna sprawa została jak najprędzej i wszechstronnie wywiślona. B. B.

Tkaninu ze wszystkiego

Bogaty wybór surowca dla włókiennictwa

Rzeczywistość przekracza granice fantazji

W przemyśle włókienniczym używane są obecnie surowce, o których dziesięć lat temu, nie sądził nawet obdarzony najbogatszą fantazją włókiennik, iż mogą służyć do wyrobu tkanin.

W 1939 r. amerykański uczonej Carothers opatentował sposób otrzymania włókna z „Nylonu”. W ślad za tym w innych krajach produkujących w dziedzinie chemii rozpoczęto produkcję sztucznych włókien. Wymienić tu można znany u nas niemiecki Iganid B i Perlon L, którego odmianę pod nazwą steelonu produkujemy obecnie w kraju.

Te syntetyczne włókna otrzymujemy z produktów destylacji węgla drogą skomplikowanych przemian chemicznych.

W ten sposób fenol (popularnie zwany karbolem) niespodziewanie awansował do roli cennego surowca włókienniczego.

Ale oto zjawiają się nowi rywale. Puch, pokrywający nasiona bawełny, w połączeniu z celulozą okazał się surowcem do wyrobu wysokowartościowego włókna sztucznego, „Iron and Steel Anstritut” w St. Zjednoczonych obiecał że wykonać można damskie pończochy z nierdzewiącej stali. Produkcja ta na razie nie wyszła poza ramy laboratorium.

Szkoło co prawda nie zdobyło jeszcze mocnych pozycji w świecie tekstylnym ze względu na niemiłą w dotyku chropowatość włókna szklanego, ale uczeni pracują nad usunięciem tej trudności. Natomiast wraz z syntetyczną smołą, stosuje się szkło do wyrobu

lekkich, elastycznych kółczug, doskonale chroniących ludzkie ciało od kul i odłamków.

W Anglii z morskich roślin wyrabia się włókno ogniotworne. Na wielką skalę przeprowadza się obecnie w USA doświadczenia nad indyjską pokrzywą — rami, z której, w

starożytności już otrzymywano włókno.

O trwałości włókien rami świadczy fakt, iż sporządzone z nich tkaniny, w które owinięte były egipskie mumie, przetrwały w grobowcach tysiące lat.

A. M.

Aktyw fabryczny PPR — obraduje

Wczoraj, w przededniu zebrania członków rad zakładowych, odbyło się w Domu Propagandy PPR posiedzenie aktywów fabrycznych Polskiej Partii Robotniczej. Po referacie tow. Burskiego wywiązała się dyskusja. Wszyscy mówcy podkreślili konieczność walki ze spekulacją i zbilizowania do tej walki całej klasy robotniczej. Trzonem kierowniczym akcji antyspekulacyjnej są obie partie: PPR i PPS.

Dla zdrowia przyszłego pokolenia

Praca Poradni Przedślubnej w Łodzi

„Niedaleko pada jabłko od jabłoni” — stare przysłowie ludowe ilustruje zaana prawdę, że zdrowie fizyczne i moralne dzieci stoi w ścisłym związku z teźznymi ich rodziców. Toteż we wszystkich państwach rządy dbają o to, by rodziny zakładane były przez osoby zdrowe na ciele i na duchu, których dzieci wyrosną na pożytecznych członków społeczeństwa.

W sąsiadującej z nami Czechosłowacji obowiązuje od wielu lat ustawa, która zmusza do poddania się badaniom lekarskim wszystkich przystępujących do zawarcia związku małżeńskiego. Podobna ustawa została uchwalona przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej. Przyczynił się ona niewątpliwie do polepszenia stanu zdrowotnego naszej ludności i wychowania zdrowego, młodego pokolenia.

Wydział Zdrowia Zarządu Miejskiego

założył jeszcze w marcu ub. roku poradnię dla pragnących wstąpić w związki małżeńskie. Tak już jest, że nasze społeczeństwo odnosi się z pewną dozą nieufności do wszelkich „nowinek”. Toteż w pierwszych miesiącach frekwencja była minimalna — 10 do 15 osób miesięcznie. Dziś jest znacznie lepiej: poradnię odwiedza przeciętnie 250 osób przez miesiąc. Napewno jednak nie wszyscy, którzy powinni to zrobić.

Poradnia przedślubna mieści się przy ul. Piotrkowskiej 113. Jest ona całkowicie bezpłatna. Zgłaszający się są bardzo skrupulatnie badani przez dwóch lekarzy przy zastosowaniu najnowszych metod diagnostycznych. Badania krwi i analizy, prześwietlenia Rentgenem, pozwalają na ustalenie stanu zdrowotnego w zakresie chorób wewnętrznych, płucnych i wenerycznych. Ponadto wykonuje się badania psychiczne i systemu nerwowego. W razie stwierdzenia choroby udziela się porad leczniczych i — jeżeli pacjent jest niezamożny — kieruje się go do bezpłatnego leczenia. Stwierdzenie u kogoś choroby nie oznacza bynajmniej dożywotniej dyskwalifikacji do stanu małżeńskiego. Współczesna medycyna rozporządza bowiem całym arsenalem środków, które w porę zastosowane pod fachowym kierownictwem lekarza, w większości wypadków ratują sytuację. A wtedy dana osoba może z czystym sumieniem założyć swoje ognisko rodzinne.

Poradnia przedślubna powinna być w porę wykorzystana przez wszystkich ludzi, którzy myślą o założeniu rodziny. Wymaga tego ich własne dobro i zdrowie przyszłego pokolenia. Świt.

Błaski i cienie nauczania

Szkoły podstawowe zapraszają przedstawicieli społeczeństwa

Na ostatniej konferencji kierowników szkół, omawiano ciekawą sprawę dotyczącą współpracy społeczeństwa miejscowego ze szkołą. Okazuje się, że zreformowana szkoła polska szuka nowych dróg nawiązania ścisłego kontaktu ze społeczeństwem. Zaznaczyć należy, że w bieżącym roku szkolnym poraz pierwszy w mieście Łodzi opuszczają mury szkolne absolwenci 8-letniej szkoły podstawowej, opartej na nowym programie szkolnym Ministerstwa Oświaty. Było tych ósmych klas w br. zaledwie 6, o na rok 1947-48 przewidzianych jest 38 klas, czyli reforma szkolna na terenie Łodzi stopniowo przybiera realne kształty.

Wśród obradujących zrodziła się śmiała inicjatywa pokazania społeczeństwu dotychczasowego dorobku szkolnego. Chodzi o to, aby zorientować przedstawicieli organizacji polityczno-społecznych, jak szkoła pracuje, czym się może poszczycić, na jakie trudności natrafia, czyli blaski i cienie szkoły polskiej.

Między 10 — a 20 czerwca rb. odbędzie się tzw. Dzień Szkoły. W tym czasie poszczególne szkoły, względnie grupy szkół, mieszczące się w jednym budynku zaproszą przedstawicieli stronnictw politycznych, Związków Zawodowych, Milicji Obywatelskiej, Rad Zakładowych znajdujących się w sąsiedztwie szkoły, Komitetów Rodzicielskich oraz rodziców dzieci, aby pokazać im życie szkoły. Od będą się lekcje pokazowe, deklamacje, śpiewy chórów szkolnych, wystawy prac uczeni, inscenizacje, popisy gimnastyczne itp.

W ten sposób społeczeństwo będzie miało możność nauce przekonania się, jak trudne i odpowiedzialne zadanie wypełnia dzisiaj szkoła.

Takie zbliżenie i poznanie się będzie korzystne dla obu stron: szkoła zdobędzie sobie szacunek i uznanie, a tym samym i materialne poparcie społeczeństwa, w którym znów zrodzi się głębsze zrozumienie i zorientowanie sprawami wychowania szkoły.

NA WOKANDZIE

Pomimo ujawnienia — spiskowali nadal

Proces członków bandy „WIN”

W dniu wczorajszym w Wojskowym Sądzie Rejonowym w Łodzi rozpoczął się proces członków bandy „WIN”. Rozprawie przewodniczył sędzia kpt. Salpeter, oskarżał prokurator ppór. Limba.

Na ławie oskarżonych zasiadło 8 osób. Rurarz Piotr pseudo „Kwiatek” zajmował się kolportażem nielegalnych ulotek. Mimo, że we wrześniu ub. roku ujawnił się, po paru tygodniach nawiązał znów kontakty z nielegalną organizacją, pozostającą pod dowództwem Wacława Borowca pseudo „Mat”.

Władysław Wilk pseudo „Orzech”, jak również Adam Domagała pseudo „Jasmin”, ujawnili się we wrześniu ub. roku, a mimo to kontynuowali działalność dywersyjną.

Wacław Tarchalski, nadleśniczy w Furmanowie, dawał wysokie składki na nielegalną organizację. Józef Dobrót, kierownik spółdzielni „Bratnia Pomoc” w Niekłaniu — wraz z współpracownikiem spółdzielni, Janem Millerem, złożyli kilkadziesiąt tysięcy złotych na nielegalną organizację.

Anna Mackówna udzielała swego mieszkania na zebrania członków bandy. Stanisław Randa pseudo „Wołny”, kolportował nielegalne ulotki o treści antypaństwowej i antydemokratycznej.

W pierwszym dniu rozprawy zeznawali oskarżeni, którzy przyznają się do winy, tłumacząc się, że działali na rzecz WIN-u pod terrorem.

Wyrok zapadnie za dwa dni.

Normy świadczeń na Społeczny Komitet Odbudowy Stolicy

Biuro Wojewódzkiego Komitetu Odbudowy Warszawy podaje tabelę norm świadczeń na Społeczny Fundusz Odbudowy Stolicy na rok 1947, uzgodnioną z reprezentacjami poszczególnych grup społecznych z K.C.Z.Z. i Samopomocą Chłopską na czele:

1. Świat pracy — robotnicy, funkcjonariusze państwowi, samorządowi, spółdzielczy, prywatni, wojsko — wpłaca w zależności od uchwał poszczególnych organizacji i zakładów pracy od pół do 1 procent od każdej wpłaty poborów brutto.

2. Zakłady pracy, opłacające podatek obrotowy — państwowe, podległe wojewódzkim dyrekcjom przemysłu miejscowego, oraz samorządowe, spółdzielcze i prywatne wpłacają na S.F.O.S. miesięcznie dodatek do podatku obrotowego nie mniej niż:

a) handel hurtowy 5 procent
b) handel detaliczny 7 procent
c) restauracje i jadalnie — 10 procent
d) przemysł i rzemiosło — 7 procent.

3. Rolnicy — placą od każdego i ha ziemi użytkowej w stosunku rocznym conajmniej:

a) gospodarstwa od 3—5 ha, od każdego ha 75 zł.
b) gospodarstwa od 5—10 ha, od każdego ha 100 zł.

PRZEDSTAWICIEL MŁODZIEŻY HISPANSKIEJ W ŁODZI

Dziś przybywa do Łodzi Santiago Carillo, Generalny Sekretarz Zjednoczonej Socjalistycznej Młodzieży Hiszpanii. Gość zwiedzi łódzkie fabryki i spotka się z przedstawicielami organizacji młodzieżowych.

KONFERENCJA

Okręgowa Komisja Związków Zawodowych zawiadamia wszystkie prezydja Zarządów Związków Zawodowych, oraz prezydja Rad Zakładowych i delegatów, że dnia 10 czerwca br. o godz. 13-ej w sali CRDK ul. Piotrkowska 243, odbędzie się konferencja z następującym porządkiem dziennym:

1. Sprawozdanie z plenarnego posiedzenia KCZZ.

2. Omówienie Ustaw Rządowych w sprawie walki ze spekulacją, drożyzną i inne. Obecność obowiązkowa.

ZLIKWIDOWANIE ODDZIAŁU HANDLU W WYDZIALE APROWIZACJI

Z dniem 1 czerwca br. Oddziały Handlu i Przemysłu Spożywczego w Wydziale Aproprowizacji zostały zlikwidowane, a czynności wykonywane dotychczas przez wspomniane oddziały przekazano Wydziałowi Przemysłowemu oraz Oddziałowi Przemysłowemu Starostw Grodzkich.

W Oddziałach Przemysłowych Starostw Grodzkich utworzone zostały referaty handlowe, które przejęły kompetencje dotychczasowego Oddziału Handlu Wydziału Aproprowizacji.

STRAŻ POŻARNA W AKCJI

Jak wynika ze sprawozdania Straży Pożarnej m. Łodzi w ubiegłym miesiącu miało miejsce na terenie naszego miasta 71 pożarów w tym: 36 w domach mieszkalnych i 20 w zakładach przemysłowych.

Wypadków zanotowano w tym okresie 19, ówczesnych bojowych odbyło 93.

STAN I RUCH LUDNOŚCI

Na dzień 1 czerwca br. stan ludności Wielkiej Łodzi wynosił 556.776 mieszkańców. Przyrost ludności w maju wyniósł więc 1.450 osób.

Urodzeń żywych zameldowano w ub. miesiącu na terenie naszego miasta — 1.060, zgonów 505. Przyrost naturalny wyniósł 11,98 promille w stosunku rocznym. Przyrost napływowy objął 895 osób.

KLUB LITERATÓW (Traugotta 6)

W środę, dnia 11 czerwca 1947 roku, godzina 20, w Klubie Literatów odbędzie się wieczór autorski Wandy Żółkiewskiej. Autorka odczyta opowiadanie p.t. „Kapel”.

PRZYCHODNIE LEKARSKIE P.C.

I Przychodnia Lekarska PCK, ul. Piotrkowska Nr. 102, II Przychodnia Lekarska PCK, ul. Armii Ludowej Nr. 26.

Obie przychodnie przyjmują chorych dorosłych oraz młodzież od lat 15, w zakresie wszystkich specjalności.

III Przychodnia Lekarska dla Dzieci i Młodzieży ul. Składowa róg Kilińskiego. Przyjmuje dzieci i młodzież do lat 15 w zakresie wszystkich specjalności. W przychodniach choroby otrzymać mogą wszelkiego rodzaju zastrzyki i szczepienia ochronne — w przychodni dziecięcej ponadto: zabiegi z zakresu światłolecznictwa.

Godziny przyjęć: od 8 — 19 (z wyjątkiem niedziel i świąt.)

Przychodnia Dentystyczna PCK. — ul. Piotrkowska Nr. 102. Przyjmuje chorych w godzinach od 9 — 12 i od 14 — 19.

HIPOPOTAM — LUSIA PLAŻUJE

Stali bywalcy Łódzkiego ZOO wiedzą, że ulubienica naszej publiczności, hipopotam „Lusia” przebywała w czasie upalnych dni majowych w swym pomieszczeniu zimowym.

W najbliższą niedzielę dzięki wykończeniu basenu letniego „Lusia” opuści swe zimowisko i przebywać będzie stale w basenie letnim, a publiczność nasza może oglądać swą pupilkę pod gołym niebem na specjalnej plaży i podziwiać kształty jej olbrzymiego ciała.

Dyżury aptek

Wagner, Piotrkowska 67

Ryfel, Kopernika 26

Kon, Plac Kościelny 8

Hamburg, Główna 50

Groszkowski, 11 listopada 15

Jarząbowski, Ruda Pabianicka

TELEFONY:

Pogotowie Ratunkowe Miejskie — 104-44

Pogotowie PCK — 117-11

Pogotowie Ubezpiec. Społecznej — 134-15

Straż Pożarna — 8

Biuro numerów — 199-03